

De Bataafse Kamp: een veilige school?!

Resultaten van onderzoek naar de veiligheidsbeleving
op en rondom O.S.G. de Bataafse Kamp te Hengelo

oktober 2006

Colofon

Uitgave: Steunpunt Minderheden Overijssel (SMO)
Wierdensestraat 39c
7607 GE Almelo

Telefoon: 0546 - 542020
Fax: 0546 - 542030
E-mail: smo@smo-ov.nl
Internet: www.smo-ov.nl

Nevenvestiging: Van Nahuysplein 19-A
8011 NC Zwolle

Publicatie nr: 106

Trefwoorden: jongeren, onderwijs, Hengelo

Samenstelling: drs. Karima Adlouni

Datum: oktober 2006

© SMO

Gehele of gedeeltelijke overname of reproductie van de inhoud van deze uitgave op welke wijze dan ook, is slechts toegestaan op voorwaarde van bronvermelding.

Inhoudsopgave

Samenvatting	p. 4
1. Inleiding	p. 8
1.1 Aanleiding	p. 8
1.2 Probleemverkenning	p. 8
1.3 Doelstelling	p. 9
1.4 Probleemstelling en onderzoeksvragen	p. 10
1.5 Leeswijzer	p. 11
2. Onderzoeksontwerp en uitvoering	p. 12
2.1 Operationalisering	p. 12
2.2 Methode van onderzoek	p. 15
2.3 De gegevensverzameling	p. 15
2.4 Respons en representativiteit	p. 16
3. Resultaten docenten	p. 17
3.1 Achtergrondkenmerken van docenten	p. 17
3.2 Algemene veiligheidsbeleving	p. 19
3.3 Opmerkingen t.a.v. veiligheidsbeleid	p. 27
4. Resultaten leerlingen	p. 28
4.1 Achtergrondkenmerken van leerlingen	p. 28
4.2 Veiligheidsbeleving op school	p. 30
5. Resultaten ouders	p. 34
5.1 Achtergrondkenmerken van ouders	p. 34
5.2 Ervaringen met (on)veiligheid	p. 36
6. Conclusie en aanbevelingen	p. 40
6.1 Docenten	p. 40
6.2 Leerlingen	p. 41
6.3 Ouders	p. 42
Literatuurlijst	p. 44
Bijlagen:	p. 45
Bijlage I. Vragenlijst docenten	p. 46
Bijlage II. Vragenlijst leerlingen	p. 59
Bijlage III. Vragenlijst ouders	p. 65

Samenvatting

Docenten

In totaal hebben 17 docenten een vragenlijst ingevuld en teruggestuurd. Hieronder zijn de belangrijkste resultaten puntsgewijs weergegeven:

Beleving van veiligheid op de Bataafse Kamp

- 94% van de respondenten voelt zich veilig op school.
- Tweederde denkt dat zijn collega's zich veilig voelen op school.
- 20% is van mening dat de veiligheid op school, in de afgelopen 3 jaar is afgenomen.

Geweld en agressie van leerlingen en ouders

- Bijna de helft van de respondenten is in het afgelopen jaar getuige geweest van geweld en agressie tussen leerlingen op de Bataafse Kamp. Ruim een derde is getuige geweest van geweld en agressie waarbij enkele leerlingen van de Bataafse Kamp betrokken waren. Agressie en geweld betroffen vooral: schelden, discriminerende opmerkingen over religie en ras of seksuele geaardheid en vernieling van eigendommen.
- 93% van de respondenten geeft aan niet te maken te hebben gehad met agressie in contact met leerlingen, in het afgelopen schooljaar.
- Overige 7% heeft vooral te maken gehad met scheldpartijen en twee respondenten zijn bedreigd met verbaal geweld.
- 97% van de respondenten heeft in het afgelopen jaar, niet te maken gehad met agressie of geweld van ouders. De overige 3% is één of enkele keren uitgescholden.

Ingrijpen bij agressie en geweld

- 12,5% van de respondenten weet niet hoe te handelen in geval van agressie en 12,5% soms wel en soms niet.
- 80% van de respondenten heeft het afgelopen jaar in één of meerdere gevallen van agressie of geweld tussen leerlingen ingegrepen, meestal door mondelinge terechtwijzing
- In het geval respondenten met één of meerdere vormen van geweld en agressie van leerlingen te maken hebben, grijpt 84% altijd in.

Schoolbeleid, preventie en maatregelen

- 50% van de respondenten is niet op de hoogte van de veiligheidsmaatregelen op de Bataafse Kamp. Maatregelen die wel bij de meeste respondenten bekend zijn betreffen: regels m.b.t. omgangsvormen (94%), beleid ter preventie van agressie en geweld (74%) en manieren voor goede omgang (70%).
- 77% van de respondenten vindt dat hij/zij voldoende mogelijkheden heeft om op te treden tegen onacceptabel gedrag van (een) leerling(en).
- 41% van de respondenten is van mening dat regels en procedures voor het indienen en afhandelen van klachten over geweld en agressie helder zijn. 25% is het daar niet mee eens.
- 53% van de respondenten is van mening dat klachten over geweld en agressie naar behoren worden afgehandeld op de Bataafse Kamp. Een kwart staat er neutraal tegenover en 18% weet het niet. Eén respondent is het er niet mee eens.
- 7% van de respondenten heeft in het afgelopen jaar, altijd tot bijna altijd disciplinaire maatregelen opgelegd aan leerlingen, 39% soms. De meest populaire maatregel is het geven van een waarschuwing.

Steun bij ingrijpen

- 68% van de respondenten voelt zich in één of meerdere gevallen van ingrijpen bij leerlingen, gesteund door collega's. Men voelt zich meer gesteund door collega's dan door de schoolleiding.
- 12% van de respondenten meldt zaken soms niet bij de schoolleiding, omdat het volgens hen toch geen zin heeft.
- Volgens veruit de meeste respondenten is er geen sprake van dat op de Bataafse Kamp agressie en geweld wordt verdoezeld, uit angst voor de goede naam van de school of in het belang van betrokken leerlingen.

Leefregels en Politieconvenant

- 89% van de respondenten houdt zich meestal wel aan één of meerdere leefregels van de Bataafse Kamp.
- 88% van de respondenten is niet bekend met het Politieconvenant Scholeneiland.

Agressie en geweld in relatie tot seksuele voorkeur van docenten

- Van de 17 personen zijn 2 respondenten (staat gelijk aan 12%) van mening, dat het schoolklimaat dusdanig is dat men niet voor zijn seksuele geaardheid kan uitkomen. Onder de respondenten bevindt zich één homoseksueel en één biseksueel.
- 85% van de respondenten is nooit met agressie of geweld geconfronteerd als gevolg van zijn/haar seksuele geaardheid. 14% is het één of enkele keren overkomen in het afgelopen schooljaar en 1% is het één of enkele keren per maand overkomen. Het ging met name om uitschelden en vernieling van eigendommen door leerlingen.
- Geen van de respondenten heeft met agressief gedrag of geweld van ouders te maken gehad, als gevolg van zijn/haar seksuele geaardheid.
- Eén respondent is in het afgelopen schooljaar één of enkele keren door een collega uitgescholden als gevolg van zijn/haar seksuele geaardheid.

Beeldvorming

- Ruim een kwart van de respondenten is van mening dat de Bataafse Kamp een multiculturele school is.
- 13% van de respondenten vindt een toename van allochtone leerlingen op school een slechte ontwikkeling, ruim de helft van de respondenten vindt dat juist niet.
- 60% van de respondenten vindt dat hij/zij te weinig afweet van de achtergrond van allochtone leerlingen!
- 75% is geïnteresseerd in de achtergrond van allochtone leerlingen.
- Ruim een derde van de respondenten vindt dat ouders van allochtone leerlingen onvoldoende betrokken zijn bij de schoolprestaties van hun kinderen
- 18% van de respondenten vindt het moeilijk om deze ouders te bereiken. Eén derde van de respondenten heeft er geen moeite mee en een kwart weet het niet.
- 25% van de respondenten gaat er vanuit dat allochtone ouders hen wel weten te vinden. 40% heeft er bedenkingen over of dat ook daadwerkelijk zo is.
- 47% van de respondenten vindt dat het contact met allochtone ouders moeizamer verloopt dan met autochtone ouders.
- Eén derde van de respondenten vindt dat de Bataafse Kamp geen extra inspanningen verricht om allochtone ouders te betrekken bij het schoolgebeuren van hun kinderen.
- Goede contacten met allochtone ouders leiden, volgens 47% van de respondenten, tot betere schoolprestaties van de allochtone leerlingen.

Leerlingen

In totaal hebben 592 leerlingen de vragenlijst ingevuld, waaruit aselect, 250 vragenlijsten zijn gecodeerd. De analyse van hun antwoorden leidt tot de volgende resultaten:

Beleving van veiligheid op de Bataafse Kamp

- 85% van de leerlingen voelt zich veilig genoeg op school om zichzelf te zijn en daar uiting aan te geven. Dus bijv.: voor zijn/haar eigen geloof uit te komen en een eigen mening geven.

Veiligheid en ruimte

- ruim 85% van de leerlingen voelt zich veilig op en rondom school.
- 52% voelt zich veilig op school doordat de school goed let op naleving van regels en leerlingen helpt die om hulp vragen. Agressie en geweld, zoals pesten en discriminatie, worden goed aangepakt en vergroten het veiligheidsgevoel. Slechts 16% van de leerlingen is het daar niet mee eens.

Oorzaken van gevoel van onveiligheid

- 15% van de leerlingen voelt zich niet veilig op school. Dit gevoel wordt veroorzaakt door medeleerlingen, docenten of ander personeel van de Bataafse Kamp. Ook leerlingen van andere scholen kunnen een gevoel van onveiligheid veroorzaken.
- Voor 20% van de leerlingen die zich niet veilig voelt op school, wordt het gevoel veroorzaakt door vernietiging van hun eigendommen of diefstal van hun spullen.
- 17% van de leerlingen die zich onveilig voelen op school, gaven te kennen dat dit veroorzaakt wordt door bedreiging met een wapen!
- Waar het gaat om seksueel geweld, loverboys en hangjongeren, zijn het name jongens die aangeven zich er onveilig door te voelen.
- 94% van de leerlingen geeft aan niet of meestal niet te worden gepest of gediscrimineerd op school.

Onveiligheid veroorzaken

- 2% van de leerlingen gaf toe het altijd of meestal onveilig te maken voor andere leerlingen op school. 3,5% gaf aan dit soms te doen en 10% houdt zich er meestal niet mee bezig.
- De leerlingen die het meestal wel of altijd onveilig maken voor anderen, passen vooral lichamelijk geweld toe en seksueel geweld in de betekenis van kijken, woorden zeggen of aanraken of pesten en discriminatie. Leerlingen die het soms voor medeleerlingen onveilig maken doen dit vooral door anderen uit te schelden.
- Oorzaak van bovenstaand gedrag is vooral gelegen in verveling of omdat men zelf wordt gepest.

Melding van onveiligheid

- 48% van de leerlingen meldt een onveilige situatie op school bij een klasgenoot, 37% bij zijn/haar mentor en 17% bij overige personen, zoals een leraar of vertrouwenspersoon.
- 15% van de leerlingen maakt geen melding van de onveilige situatie, hiervan durft 4% geen melding te maken.
- 75% van de leerlingen gaf aan dat, indien hij/zij zich onveilig voelt, dit te vertellen aan een klasgenoot. Tweederde van de leerlingen zal (ook) de mentor in vertrouwen nemen. Het is niet duidelijk hoeveel leerlingen hun ouders of vrienden (die niet per definitie een klasgenoot hoeven te zijn) op de hoogte zouden brengen, omdat deze antwoordcategorie ontbrak. Enkele leerlingen hebben dit onder de aandacht gebracht door er een opmerking over te maken.

Leefregels van de Bataafse Kamp

- 78% van de leerlingen houdt zich meestal wel of altijd één of meerdere leefregels van de Bataafse Kamp.

Ouders

In totaal hebben 160 ouders de aan hen toegestuurde vragenformulier geretourneerd. De resultaten van hun antwoorden brengen ons tot de volgende conclusies:

Keuze voor de Bataafse Kamp

- Een goede reputatie, bereikbaarheid en de voorkeur van hun kind(eren) voor de Bataafse Kamp, zijn voor ouders vooral doorslaggevend geweest voor de schoolkeuze.

Contact met school

- Tweederde van de ouders heeft in het afgelopen jaar contact gehad met de school. Hiervan heeft een vijfde slechts één keer contact gehad.
- 2,5% van de ouders heeft helemaal geen contact gehad met school.
- Van de ouders die contact hebben gehad met school, heeft 90% in het afgelopen jaar deelgenomen aan een contactavond met leraren en mentoren.
- Ruim de helft van de ouders bezocht een voorlichtingsavond in het afgelopen jaar.
- Contact met school verloopt vooral via mentoren en docenten.

Ervaringen met (on)veiligheid

- 31% van de respondenten gaf aan dat zijn/haar kind, in het afgelopen jaar, slachtoffer is geweest van een onveilige situatie op school. Veelal ging het om vernieling of diefstal van spullen. Eén ouder gaf aan dat zijn kind met seksuele intimidatie te maken heeft gehad.
- In het geval dat kinderen het slachtoffer zijn geweest van een onveilige situatie, nam slechts 30% van de ouders contact op met school. In de meeste gevallen met de mentor of een leraar.
- 78% van de respondenten is tevreden over het verloop van het contact, daar het tot gewenste resultaten heeft geleid.

Mening t.a.v. de veiligheid op de Bataafse Kamp

- 49% van de ouders is van mening dat de school haar best doet om de veiligheid van hun kinderen te waarborgen. Zij zijn tevreden met de regels en maatregelen van de school.
- Daarentegen vindt 3% dat de school zich onvoldoende inspant. Zij vinden dat de school onvoldoende toezicht houdt en wangedrag niet effectief genoeg aanpakt.
- Gemiddeld waarderen ouders de veiligheid op de Bataafse Kamp met een 7.4. Dit is vooral te danken aan de ouders wiens kind(eren) een positief veiligheidsgevoel hebben.
- De kwestie die veel ouders parten speelt, betreft de veiligheidssituatie van de fietsenstalling. Veel ouders klagen over de vernieling van de fiets van hun kinderen. Ouders maken zich ook zorgen over geruchten, dat er gedeald wordt bij de schoolvijver. Opmerkingen zijn er verder gemaakt over samenscholing van allochtone jongeren en men is van mening dat de verkeerssituatie rondom de Sloetsweg gevaarlijk is.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In het najaar van 2005 is gestart met de uitvoering van het project 'Jongeren en Veilige School'. Het betreft een meerjarig project dat als eerste is uitgevoerd op de Bataafse Kamp te Hengelo. Aanleiding voor deze samenwerking was de studiedag '*De multiculturele school; hoe gaan wij daarmee om?*', die de Bataafse Kamp op 10 januari 2005 organiseerde. De moord op Theo van Gogh leidde tot maatschappelijke onrust waardoor de Bataafse Kamp zichzelf de vraag stelde hoe zij als multiculturele school zou moeten reageren op dergelijke maatschappelijke gebeurtenissen. De centrale doelstelling van de studiedag was te komen tot bouwstenen voor een gezamenlijke gedragscode voor de school.

Naar aanleiding van de studiedag, waaraan het SMO een bijdrage heeft geleverd, is besloten de studiedag te vervolgen met het project over de Veilige School. Via dit project zou op breder niveau gekeken kunnen worden naar verschillende thema's die op en rondom school spelen en die nauw met elkaar samenhangen. Het is de bedoeling om naar aanleiding van de resultaten, vitale thema's vast te stellen waarmee een beter en veiliger leef- en leerklimate bereikt kan worden. De vastgestelde thema's worden in eerste instantie tussen ouders en de jongeren bediscussieerd. In een daaropvolgende bijeenkomst is het de bedoeling dat een discussie onder docenten onderling plaatsvindt. De uitkomsten van beide bijeenkomsten dienen als input voor een gezamenlijke discussie tussen de ouders/leerlingen en docenten.

Hoewel er geen grote problemen zijn op de Bataafse Kamp wil de school graag preventief optreden. Hiertoe heeft zij ingestemd met deelname aan het project. Wel is benadrukt door de directie dat zij voor het welslagen ervan, graag ziet dat het een cyclisch project wordt. Dit rapport beschrijft de opzet en resultaten van 'Jongeren en Veilige School'.

1.2 Probleemverkenning

Onderwijs levert een essentiële bijdrage aan de kwaliteit van het bestaan, voor elke individu afzonderlijk, en voor de maatschappij als geheel. Het onderwijs brengt jongeren in contact met cultuur, normen en waarden van onze samenleving, en legt een basis voor integratie in de samenleving en sociale samenhang. Tegelijkertijd is onderwijs een belangrijk instrument om te komen tot het versterken van de positie van verschillende groepen op de arbeidsmarkt. Nogal wat jongeren halen de eindstreep helaas niet in het onderwijs, en vooral onder de allochtone jongeren komt relatief veel voortijdig schooluitval voor. Met alle gevolgen van dien in de samenleving.

De samenleving verhardt. De criminaliteit onder jongeren neemt toe en jongeren komen op steeds jeugdiger leeftijd in aanraking met de politie. Dit is ook regelmatig te merken op scholen. Hier vinden vaak incidenten plaats, terwijl een school juist een veilige plaats dient te zijn.

Incidenten rond agressie, geweld en pesten op scholen zijn er altijd geweest. Een aantal recentelijk incidenten heeft ons weer met de neus op de feiten gedrukt. Veiligheid in het onderwijs is een onderwerp waarbij iedereen in en rondom school betrokken is. Want alleen in een veilige en prettige omgeving kunnen leraren en jongeren effectief en plezierig samenwerken. Veel scholen nemen al maatregelen, maar toch is het nog niet in alle scholen voor iedereen even veilig.

Op scholen komt intimidatie door docenten, leerlingen en ouders regelmatig voor. De oorzaken hiervan zijn zeer divers. Ook voor de aanpak ter voorkoming van dit gedrag is geen duidelijke richtlijn, waardoor deze aanpak in de praktijk ook zeer divers plaatsvindt.

De overheid verplicht scholen om leerlingen die binnen de schoolcontext buitensporig gedrag vertonen, aan te geven bij de politie. Scholen nemen vaak te laat initiatieven om ouders vroegtijdig bij het probleem te betrekken, dit tot grote ergernis van de ouders.

Het aantal uitingen van dit geweld door allochtone leerlingen verschilt niet veel van het aantal uitingen door autochtone leerlingen. Wat wel een groot verschil is, is de inhoud of de strekking van deze uitingen. Dit verschil is te herleiden uit de verschillende culturen van deze jongeren. Allochtone jongeren komen vaak, bedoeld of onbedoeld, agressief over wanneer zij hun emoties uiten. Dit geldt zowel voor uitingen onderling als naar de autochtone leerlingen en docenten.

Dit veroorzaakt regelmatig conflicten die leiden tot een onveilig leer- en/of werkklimaat. Het resultaat hiervan is schorsing, aangifte bij de politie of een groot ziekteverzuim onder docenten en leerlingen.

1.3 Doelstellingen

Naar aanleiding van het incident op het Terra College te Den Haag is gebleken dat er onvoldoende kennis en kwaliteiten aanwezig zijn om problemen rondom pesten, agressie en geweld adequaat aan te pakken. Ook in onze provincie doet het probleem zich voor. Ouders van leerlingen, scholen en allochtone zelforganisaties hebben SMO benaderd om een rol hierin te spelen. Zij willen ook een bijdrage leveren om te komen tot een veilig leer- en leefklimaat op scholen. Tevens geven scholen aan dat ze behoefte hebben aan deskundigheidsbevordering over agressie, geweld, pesten en allochtone leerlingen.

Het project 'Jongeren en Veilige School' heeft verschillende doelstellingen:

- Het creëren van een veilige werk- en leeromgeving.
- Vergroten van de sociale competenties, zowel bij leerlingen als bij docenten.
- Het informeren van betrokkenen over de achtergronden en gebruiken van verschillende culturen, ter voorkoming van conflictsituaties/agressie en geweld.
- Allochtone leerlingen en hun ouders worden bewust gemaakt van de consequenties van verbale en fysieke intimidatie door leerling, docent, en ouders.
- Vergroten van gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor de veilige school.
- Het bevorderen van de deskundigheid van docenten in de omgang met allochtone leerlingen.
- Het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en schoolverzuim dat samenhangt met agressie en geweld.
- Bewerkstelligen van meer betrokkenheid en verantwoordelijkheid van ouders m.b.t. een veilige school.
- Aanstellen van allochtone leerlingbegeleiders/docenten.

De diversiteit van de problemen maakt het noodzakelijk dat er een uitgebreide samenwerking is met de verschillende disciplines rondom jongeren en veiligheid op scholen. De betrokkenen hierbij zijn: ouders, zelforganisaties, docenten, schoolleiding, leerlingen, politie, jeugdzorg, hulpverleners en gemeente.

Het project draagt bij aan een betere beeldvorming over ontstaan van problemen op school; geeft leerlingen en docenten een beter inzicht in omgang, bevordert kennis en kwaliteit van het onderwijs, bevordert betrokkenheid tussen ouders, school en leerlingen. Tevens zorgt het voor het creëren van een leefbare, veilige, tolerante en een goede leeromgeving voor

allochtone jongeren en anderen. Ook wordt bewerkstelligd dat de school/docenten hun deskundigheid bevorderen over allochtone jongeren voor een veilige school.

De eigen verantwoordelijkheid van allochtone jongeren, ouders en docenten voor het bewerkstelligen van een veilige leef- en leeromgeving wordt bevorderd. Zij zijn in staat goede ideeën aan te dragen voor het verbeteren van of behouden van bestaande regels en voorzieningen voor een veilige school.

Vooralsnog is het project beperkt tot één scholengemeenschap op het voortgezet onderwijs. De wens bestaat om het project in de toekomst bij een tweede school voor voortgezet onderwijs in Overijssel, uit te voeren.

1.4 Probleemstelling en onderzoeksvragen

Uit voorgaande probleemanalyse en doelstellingen volgt de volgende vraag, die in dit onderzoek centraal staat:

Hoe wordt de veiligheid op en rondom de Bataafse Kamp door de leraren, de leerlingen en hun ouders beleefd en hoe waarden zij het veiligheidsbeleid van de Bataafse Kamp?

Om de centrale vraag te kunnen beantwoorden zijn verschillende voor elke onderzoeksgroep afzonderlijk, een aantal deelvragen geformuleerd.

Onderzoeksvragen docenten:

1. Hoe is de algemene beleving van veiligheid?
2. Is het afgelopen jaar sprake geweest van geweld en agressie tussen leerlingen onderling?
3. Zijn leraren het afgelopen jaar slachtoffer geweest van geweld en agressie door leerlingen?
4. Zijn leraren het afgelopen jaar slachtoffer geweest van geweld en agressie door ouders van leerlingen?
5. Wanneer grijpen leraren in bij geweld en agressie door leerlingen?
6. Zijn leraren op de hoogte van het veiligheidsbeleid van de Bataafse Kamp?
7. Zijn leraren bekend met het Politieconvenant Scholeneiland?
8. Zijn geweld en agressie door leerlingen gerelateerd aan de seksuele voorkeur van leraren?
9. Zijn geweld en agressie door leerlingen gerelateerd aan historische of maatschappelijke vraagstukken?
10. Welke beeldvorming bestaat er onder leraren t.a.v. de multiculturele school?

Onderzoeksvragen leerlingen:

1. Durf je jezelf te zijn op school?
2. Hoe veilig voel jij je op de afzonderlijke plekken van het schoolgebouw?
3. Hoe veilig voel jij je op en rondom school?
4. Heeft het toezicht van school invloed op je veiligheidsgevoel?
5. Waar voel jij je onveilig door op school?
6. Word je gepest of gediscrimineerd op school? Op welke manier?
7. Maak je het voor anderen onveilig op school? Op welke manier?
8. Bij wie meld je een onveilige situatie op school?
9. Wat doe je wanneer jij je onveilig voelt op school? Aan wie vertel jij je verhaal?
10. In hoeverre houd jij je aan de tien leefregels van de Bataafse Kamp?

Onderzoeksvragen ouders:

1. Welke keuzemogelijkheid is/keuzemogelijkheden zijn van toepassing op de keuze voor de Bataafse Kamp?
2. Hoe vaak hebt u in het afgelopen jaar contact gehad met school?
3. Welke activiteiten/bijeenkomsten van de school heeft u in het afgelopen jaar bijgewoond?

4. Indien u contact heeft gehad met school, met wie en welke functie bekleedt die persoon op school?
5. Is uw kind het afgelopen schooljaar slachtoffer geweest van één of meerdere onveilige situaties op en rondom school?
6. Indien uw kind het slachtoffer is geweest, heeft u hierover contact opgenomen met de school? Zo ja, met wie?
7. Heeft uw contact met de school geleidt tot de gewenste resultaat? Kunt u dit motiveren?
8. Bent u van mening dat de school haar best doet om de veiligheid van uw kind(eren) te waarborgen? Kunt u dit motiveren?
9. Indien u een cijfer mag geven aan de veiligheid van de school. Welk cijfer zou u geven op een schaal van 1-10? Kunt u beargumenteren waarom u dit cijfer aan de school toekent?
10. Zijn er zaken binnen en rondom school waar u zich in het bijzonder zorgen over maakt m.b.t. veiligheid?

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op de opzet en uitvoering van dit onderzoek. In hoofdstuk 3 zijn de resultaten van de vragenlijsten van de docenten uiteengezet. Hetzelfde is met de uitkomsten van de leerling-enquêtes gedaan in hoofdstuk 4. De analyse van de vragenlijst aan hun ouders, staat in hoofdstuk 5 beschreven. Ten slotte, volgen in hoofdstuk 6 de conclusies en worden aanbevelingen gedaan om het veiligheidsklimaat van de Bataafse Kamp positief te beïnvloeden.

2. Onderzoeksontwerp en uitvoering

In dit hoofdstuk wordt de onderzoeksopzet besproken en wordt ingegaan op de uitvoering van het onderzoek. De relevante onderzoekselementen en de variabelen uit de probleemstelling worden gedefinieerd en waar nodig afgebakend. In de daaropvolgende paragraaf volgt een uiteenzetting van de gehanteerde onderzoeksmethode en worden de onderzoeksgroepen, de onderzoeksinstrumenten en de gegevensverzameling uitvoeriger besproken. Ten slotte, wordt in de laatste paragraaf ingegaan op de respons en representativiteit van de gegevens.

2.1 Operationalisering

In deze paragraaf zullen de relevante onderzoekselementen en de variabelen uit de probleemstelling en de daaruit voortvloeiende onderzoeksvragen gedefinieerd worden en waar nodig afgebakend. Op deze manier wordt duidelijk wat er onder bepaalde begrippen in dit rapport verstaan wordt. Zoals vermeld luidt de probleemstelling:

Hoe wordt de veiligheid op en rondom de Bataafse Kamp door de leraren, de leerlingen en hun ouders beleefd en hoe waarderen zij het veiligheidsbeleid van de Bataafse Kamp?

Eerst volgt een kort overzicht gegeven van de O.S.G. vestiging de Bataafse Kamp en haar huidige beleid ten aanzien van veiligheid. Hieronder zijn opgenomen de visie van de Bataafse Kamp op een veilige school, de opgestelde leefregels waar leraren en leerlingen zich aan dienen te houden, de gedrags- en omgangsregels die eveneens voor iedereen gelden en het Politieconvenant Scholeneiland. Vervolgens worden de onderzoeksgroepen besproken.

O.S.G. Bataafse Kamp¹

De Bataafse Kamp is een onderdeel van de Openbare Scholengemeenschap Hengelo (O.S.G.) en functioneert als een relatief autonome eenheid. Het uitgangspunt bij deze eigen autonomie is, dat de vestigingen zich met een specifieke onderwijskundige invulling profileren. De vestigingsdirectie bestaat uit een vestigingsdirecteur en afdelingsdirecteuren. Samen zijn zij verantwoordelijk voor de tot de vestigingsdirectie behorende taken en werkzaamheden.

Op de Bataafse Kamp kunnen de volgende opleidingrichtingen worden gevolgd:

- VMBO theoretische leerweg / HAVO- klas (dakpanklas)
- HAVO/Atheneum- klas (dakpanklas)
- Atheneumklas
- Gymnasiumklas

De school heeft ruim 1000 leerlingen, waarvan nog geen 10% van allochtone afkomst is. Het aantal docenten dat op de school werkzaam is, betreft 88 personen.

Visie op een veilige school

De Bataafse Kamp hanteert de volgende visie:

De Bataafse kamp is ‘een bijzondere school voor openbaar onderwijs in een moderne maatschappij’.²

In haar missie verwoordt de school haar visie in een aantal stellingen:

1. De Bataafse Kamp is een openbare en uitdagende school.
2. De Bataafse Kamp plaatst de leerling in het centrum van haar activiteiten.

¹ <http://www.osgbk.nl/index2.php>

² <http://www.osgbk.nl/index2.php>

3. De Bataafse Kamp is een veilige school waar het prettig leven en leren is.

4. De Bataafse Kamp stelt het leren 'leren' centraal.
5. De Bataafse Kamp is een school in beweging.
6. De Bataafse Kamp is een kansrijke school.

De derde stelling m.b.t. veiligheid wordt door de school uitvoerig onderbouwd en beargumenteerd. Hieronder volgen een citaat uit de visie van de Bataafse Kamp.³

'In de school is veiligheid een centrale waarde. Leerlingen moeten met een gerust hart naar school kunnen gaan, zonder bang te zijn gepest te worden. In de schoolregels en in de leefregels worden daarover duidelijke uitspraken gedaan. Of het nu gaat om docenten, onderwijsondersteunend personeel, leerlingen of management, we zijn samen verantwoordelijk voor ieders welbevinden op school. Leerlingen moeten zich op school geborgen weten, hetgeen naar voren komt in onze pedagogisch-didactische aanpak, en in de inrichting van het schoolgebouw.'

De tien leefregels

De Bataafse Kamp heeft een tiental leefregels opgesteld waar zowel docenten als leerlingen zich aan dienen te houden. Deze leefregels, die 'de geest van het leerling-statuut' vormen, staan vermeld bij de schoolregels en luiden als volgt:

1. *We houden ons aan de schoolregels.*
2. *We zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig en prettig kan voelen.*
3. *Leerlingen en personeel gaan in respect met elkaar om.*
4. *We respecteren onze onderlinge verschillen en niemand wordt gepest of gediscrimineerd.*
5. *We helpen elkaar zo goed we kunnen.*
6. *We zijn samen verantwoordelijk voor een schone school.*
7. *We gedragen ons altijd fatsoenlijk en helpen elkaar daaraan te denken.*
8. *We durven ons te verontschuldigen voor onze fouten.*
9. *Op school doet iedereen zijn best.*
10. *We leren niet voor de school maar voor het leven.*

Omgangs- en gedragsregels

In het leerling-statuut zijn omgangs- en gedragsregels opgenomen die een goede sfeer dienen te bevorderen. Deze regels zijn voor zowel docenten als leerlingen van toepassing. Beide dragen dan ook de verantwoordelijkheid voor naleving ervan.

Niet geaccepteerd worden:⁴

- schelden of ander verbaal geweld;
- grof taalgebruik;
- racistische en discriminerende uitingen;
- lichamelijk of geestelijk geweld;
- stelen, drugsgebruik of handelen in drugs of gestolen waar;
- bezit of gebruik van wapens;
- pesten en treiteren;
- elke vorm van intimidatie;
- diefstal of enige andere onoverlegde toe-eigening;
- aanzetten tot of aanmoediging van: geestelijk of lichamelijk geweld, pesten, discrimineren, stelen, drugsgebruik of handelen in drugs of gestolen waar.

³ Idem.

⁴ Schoolregels OSG Hengelo Vestiging Bataafse kamp, p. 4.

Politieconvenant Scholeneiland

De vestiging Bataafse Kamp heeft in het verleden als één van de scholen op het scholen-"eiland" Deurningerstraat-Sloetsweg in Hengelo, gezamenlijke afspraken met alle betrokken scholen en de politie gemaakt over de manier waarop zij wil omgaan met het schoolpark.

Dit heeft een vervolg gekregen in het 'Protocol De Veilige School'. In dit protocol is een algemeen stappenplan weergegeven, dat de scholen meer structuur biedt. Het protocol is opgesteld ten aanzien van de volgende gedragingen:

- fysieke agressie;
- verbale agressie;
- drugsbezit, drugshandel en drugsgebruik;
- vernieling;
- wapenbezit en wapengebruik;
- diefstal en heling;
- vuurwerkbezit en vuurwerkhandel;
- seksuele intimidatie en seksueel geweld;
- schoolverzuim.

De school is tevreden over het resultaat dat is bereikt. Het protocol is een hulpmiddel om in en om de school, de gang van zaken goed te laten verlopen. Dit is vooral van belang omdat er dagelijks ongeveer 1000 leerlingen aanwezig zijn.

Onderzoeksgroepen

Het project de Veilige School onderzoekt de opvattingen van docenten, leerlingen en ouders over de veiligheid op en rondom de Bataafse Kamp. De keuze voor deze onderzoeksgroepen ligt voor de hand. Veiligheid in het onderwijs is een onderwerp waarbij iedereen in en rondom school betrokken is. Intimidatie en/of geweld door docenten, leerlingen en ouders kunnen conflictsituaties veroorzaken, waardoor een onveilig leer- en/of werkklimaat kan ontstaan.

De gevolgen variëren van schorsing van leerling of leraar tot aangifte bij de politie. Vaak is ook sprake van een groot ziekteverzuim onder docenten en leerlingen. Ouders zijn veelal van mening dat scholen te laat initiatieven nemen, om hen vroegtijdig bij problemen van hun kind(eren) te betrekken. Een grotere betrokkenheid van ouders betekent een bewustwording van de gedeelde verantwoordelijkheid die ook zij dragen voor de veiligheid op de school van hun kind(eren). Kortom, voor een veilige en prettige werk- en leeromgeving op school, vormen leraren, leerlingen en hun ouders de belangrijkste actoren.

Leraren

Hieronder worden verstaan de leraren die in het afgelopen schooljaar op de Bataafse Kamp les(sen) verzorgden. Er is geen beperking gemaakt naar het soort onderwijs vorm waarbinnen leraren werkzaam zijn. Leraren die aan alle soorten onderwijs binnen de Bataafse Kamp les geven.

Leerlingen

Hieronder worden verstaan de leerlingen die in het afgelopen schooljaar les(sen) volgden aan de Bataafse Kamp. Het betreft leerlingen uit alle niveaus en leerjaren.

Ouders

Hieronder worden verstaan ouders wier kinderen in het afgelopen schooljaar les(sen) volgden aan de Bataafse Kamp.

2.2 Methode van onderzoek

Het onderzoek naar de veiligheidswaardering op en rondom de Bataafse Kamp door leraren, leerlingen en hun ouders, is kwantitatief van aard. Aan de hand van schriftelijk gestructureerde vragenlijsten (overwegend gesloten van aard), kan veel informatie vergaard worden. Een nadeel is dat er geen mogelijkheid is om dieper in te gaan op bepaalde kwesties. De vergaarde informatie is veelal algemeen van aard, maar kan uitstekend gebruikt worden als input voor discussiebijeenkomsten tussen de Bataafse Kamp en de onderzoeksgroepen.

Een ander belangrijk voordeel van kwantitatief onderzoek is dat het grootschaliger aangepakt kan worden. Het doel van het onderzoek is te achterhalen hoe de veiligheid in en rondom school en het veiligheidsbeleid gewaardeerd worden, door de onderzoeksgroepen.

Het onderzoek bestaat uit het invullen van een vragenlijst door leraren, leerlingen en hun ouders. De Bataafse Kamp was verantwoordelijk voor de verspreiding van de lijsten. De ingevulde vragenlijsten zijn via de school bij het SMO afgeleverd.

Onderzoeksinstrumenten

Het onderzoeksinstrument bestaat uit een gestructureerde vragenlijst. Vanwege de keuze voor drie uiteenlopende onderzoeksgroepen, zijn drie versies van een schriftelijk (overwegend)gesloten vragenlijst voor resp. docenten, voor ouders en leerlingen van de Bataafse Kamp. Deze zijn resp. als bijlage I, II, en III opgenomen in dit rapport. De vragenlijsten gaan in op de algemene beleving van veiligheid, geweld en agressie onder leerlingen onderling, ervaringen van leraren met geweld van leerlingen en ouders, ingrijpen bij geweld en het bestaande schoolbeleid voor preventie, maatregelen en steun bij agressie en geweld. Het voordeel van een schriftelijk gestructureerde vragenlijst is, dat veel data kunnen worden verkregen voor een groot aantal variabelen. Hiermee wordt de generaliseerbaarheid van de resultaten vergroot. Het nadeel van een dergelijke vragenlijst is dat de mogelijkheid tot doorvragen ontbreekt. Via een aantal open vragen in de vragenlijsten voor docenten en ouders is getracht om de niet aan de orde gekomen relevante zaken, boventafel te krijgen. Het instrument is toereikend om de vitale thema's boven tafel te krijgen. Dat is één van de doelstellingen van dit onderzoek. Deze dienen als input voor de gezamenlijke discussie bijeenkomsten, die als vervolg op dit onderzoek zullen worden georganiseerd.

2.3 De gegevensverzameling

Dataverzameling via de school

In het najaar van 2005 heeft het SMO vragenlijsten voor docenten, ouders en leerlingen opgesteld. Deze werden door de Bataafse Kamp afgenomen. Hoewel de respons zeer hoog lag, werden deze vragenlijsten 'slechts' verkennend geanalyseerd. De reden hiervoor was de grote ontevredenheid onder de doelgroepen, met name docenten, over de kwaliteit van de vragenlijst. Er zaten te veel type- en lay-outfouten in waardoor niet alle vragen en antwoordmogelijkheden helder waren geformuleerd.

Met de directie van de Bataafse Kamp is afgesproken de vragenlijsten aan te passen en nog een keer onder de doelgroepen af te nemen. De tweede afname van de vragenlijsten door school, vond plaats in januari 2006. Ook dit maal lag de respons zeer hoog, vooral onder leerlingen. Daarom besloot het SMO, gezien de tijd, een a-selecte steekproef te trekken onder het totale aantal ingevulde vragenlijsten van leerlingen.

Wijze van gegevensverzameling

De directie van de Bataafse Kamp was verantwoordelijk voor de verspreiding van de verschillende vragenlijsten. De school stuurde aan al haar docenten, leerlingen en hun ouders

die respectievelijk les geven of les volgen aan de Sloetsweg, een vragenlijst toe met begeleidend schrijven. De vragenlijsten zijn schriftelijk ingevuld en geretourneerd naar de Bataafse Kamp. In overleg heeft het SMO de ingevulde vragenlijsten bij de Bataafse Kamp opgehaald.

Wijze van gegevensverwerking

De ingekomen vragenlijsten zijn, naar doelgroep, in drie afzonderlijke bestanden gecodeerd en ingevoerd in SPSS. Open vragen zijn uitgewerkt in Word. De vragenlijsten zijn per groep geanalyseerd en verwerkt.

2.4 Respons- en representativiteit

De respons onder leraren was vrij laag. Van de 88 leraren die aan de Bataafse Kamp doceren, hebben slechts 17 personen de vragenlijst ingevuld, wat gelijk staat aan 20%. De respons is kleiner dan wenselijk, dit betekent dat niet gesteld kan worden dat de analyse van de resultaten algemeen geldig zijn voor de gehele lerarenpopulatie op de Bataafse Kamp. Dat neemt niet weg dat de betrouwbaarheid van de uitkomsten ruim voldoende is om er belangrijke conclusies uit te kunnen trekken.

Als oorzaak voor de lage respons zou genoemd kunnen worden, het feit dat de lijst voor de tweede keer in korte tijd onder hun aandacht is gebracht. Bovendien zou de omvang van de lijst eveneens een rol kunnen hebben gespeeld. Sommige respondenten noemden dit argument, op de door hen ingeleverde vragenlijst.

De respons onder leerlingen toonde het tegenovergestelde van de leraren. Van de 1055 leerlingen op de Bataafse Kamp hebben in totaal 592 respondenten gereageerd. Gezien de zeer grote respons is, a-select, een steekproef van 250 respondenten getrokken uit de vragenlijsten. De betrouwbaarheid van de resultaten is groot en de resultaten kunnen daarom als algemeen geldend beschouwd worden voor de totale leerling-populatie.

Ook de respons onder ouders lag zeer hoog. Maar liefst 160 vragenlijsten werden geretourneerd. In bijna driekwart van de gevallen ging het om moeders van de leerling(en). Ruim 85% van de ouders beschouwt zichzelf als autochtoon. Gezien de grote omvang van het aantal respondenten en gelet op de afkomst, kan gesteld worden dat de groep 'ouders' representatief vertegenwoordigd is.

3. Resultaten docenten

In dit hoofdstuk volgt een analyse van de resultaten van de vragenlijsten die door leraren zijn ingevuld. Wat vinden de respondenten, die als leraar werkzaam zijn, van de veiligheid op de Bataafse Kamp?

3.1 Achtergrondkenmerken docenten

De onderzoeksgroep (N=17, respons 20%) bestaat uit 8 mannen, 6 vrouwen en van 3 respondenten is het geslacht onbekend.

Tabel 1. Verdeling van respondenten naar leeftijd en geslacht.

<i>Geboortejaar</i>	<i>Man</i>	<i>Vrouw</i>	<i>Totaal</i>
1946	2	1	3
1950	0	1	1
1951	2	0	2
1952	1	0	1
1960	0	1	1
1966	0	1	1
1968	1	0	1
1971	0	1	1
1976	1	0	1
Totaal	7	5	12
Onbekend	?	?	5
			17

Bron: SMO, 2006.

Zoals uit tabel 1 valt op te maken, bedraagt het leeftijdsverschil tussen de respondenten 30 jaar. De oudste leraren die de vragenlijst invulden zijn in 1946 geboren. De jongste respondent is geboren in 1976. Van vijf respondenten is het geboortejaar onbekend.

Aanstelling en functie

Van alle respondenten zijn 7 personen, bijna de helft, al 16 jaar of langer werkzaam op de Bataafse Kamp. Van de overige respondenten werken 3 personen vanaf 5 tot en met 9 jaar op deze school werkzaam. Een gelijk aantal personen is 1 tot en met 4 jaar aan de Bataafse Kamp verbonden en 2 personen werken er korter dan één jaar. Van twee respondenten is het onbekend.

Tabel 2. Omvang van de aanstelling

	Frequentie	Percentage	Geldig percentage
0,3 fte of minder	1	6%	7%
0,4 t/m 0,7 fte	5	29%	33%
0,8 fte of meer	9	53%	60%
Totaal	15	88%	100%
Onbekend	2	12%	
Totaal	17	100,0	

Bron: SMO, 2006.

In tabel 2 is de omvang van de aanstelling weergegeven. Daaruit blijkt dat de meeste respondenten een aanstelling van 0,8 fte of meer hebben, 5 personen hebben een deeltijd aanstelling van 0,4 fte tot en met 0,7 fte. Slechts één persoon werkt nog minder dan dat. Verder blijkt uit de gegevens dat het in bijna alle gevallen om een vaste aanstelling gaat. Van alle respondenten gaven 13 aan over een vaste aanstelling te beschikken. Slechts één respondent heeft een tijdelijke aanstelling en van 3 personen is het onbekend.

Op de vraag naar de inhoudelijke functie waarin men werkzaam is, antwoordden 13 respondenten werkzaam te zijn in een onderwijsgevende functie, waarvan 1 respondent tevens een leidinggevende functie uitoefent. Twee personen hebben een onderwijsondersteunende functie en van 2 personen is het onbekend. De respondenten zijn bijna allemaal alleen werkzaam op de Bataafse Kamp. Slechts 3 respondenten gaven aan op meerdere scholen of vestigingen werkzaam te zijn. Wederom is dit van 2 respondenten onbekend.

Tabel 3. Type onderwijs waarin men de werkzaam is.

<i>Type onderwijs</i>	<i>Frequentie</i>
1. VMBO theoretische leerweg	4
2. HAVO	11
3. Atheneum	11
4. Gymnasium	11

Bron: SMO, 2006.

Op de vraag binnen welk soort onderwijs men werkzaam is, konden respondenten meerdere antwoordmogelijkheden aankruisen. Uit de antwoorden (n =15) blijkt dat 4 personen o.a. lesgeven op het VMBO theoretische leerweg. Allen geven daarnaast ook les op het HAVO en VWO. Verder blijkt uit de gegevens dat 8 respondenten zowel binnen de HAVO als het VWO werkzaam te zijn. Slechts één persoon gaf aan alleen binnen het Gymnasium te werken.

Etnische afkomst van leerlingen

Op de vraag of leerlingen op de Bataafse Kamp voornamelijk allochtoon of autochtoon van afkomst zijn, is door 13 respondenten (ruim 86%) geantwoord dat leerlingen voornamelijk autochtonen zijn. Slechts één respondent antwoordde dat er meer allochtonen dan autochtone op school zitten. Eveneens één respondent is van mening dat het aantal gelijk aan elkaar is.

Tabel 4. Verdeling etnische afkomst van leerlingen volgens respondenten

	Aantal	Percentage	Geldig percentage
Voornamelijk autochtoon	13	76,5	86,7
Evenveel autochtoon als allochtoon	1	5,9	6,7
Voornamelijk allochtoon	1	5,9	6,7
Totaal	15	88,2	100,0
Onbekend	2	11,8	
Totaal	17	100,0	

Bron: SMO, 2006.

Aan de respondenten is ook gevraagd om aan te kruisen welke etnische achtergrond de leerlingen op de Bataafse Kamp hebben. Ze konden uit een rijtje met verschillende nationaliteiten aankruisen welke etnische afkomst de leerlingen hebben. Ook kon het rijtje eventueel aangevuld worden. Uit de gegeven antwoorden komt duidelijk naar voren, dat de respondenten aangeven meer autochtone leerlingen op school te hebben dan allochtonen. Leerlingen met een Nederlandse achtergrond zijn door ruim 90% (n=14) van de respondenten

genoemd. Deze groep wordt gevolgd door de groep leerlingen met een Turkse achtergrond. Zij maken volgens 80% (n=12) van de respondenten deel uit van de leerling populatie. Met ruim 46% (n=7) nemen zowel de leerlingen met een Marokkaanse als Irakese achtergrond, een gedeelde derde plaats in. Leerlingen van Suryoye (Aramees /Assyrisch) afkomst zijn door 40% (n=6) van de respondenten genoemd. Verder gaf ruim 26% (n=4) aan, dat leerlingen van Surinaams afkomst deel uit maken van de leerling populatie op de Bataafse Kamp. Door 20% (n=3) zijn de leerlingen van Iranese afkomst genoemd en door 13% (n=2) leerlingen met een Antilliaans/Arubaanse achtergrond. Door 2 personen is geantwoord dat op school ook de Afghaanse afkomst voorkomt. Eén persoon gaf aan dat ook leerlingen van Armeense afkomst les volgen.

1.1 Algemene veiligheidsbeleving

Om de beleving van de respondenten ten aanzien van de veiligheid en de veiligheidssituatie op de Bataafse Kamp te meten, is aan hen verschillende sets stellingen ter beantwoording voorgelegd. De stellingen zijn gemeten met een vijf-puntsschaal (zeer eens, eens, eens noch oneens, oneens, zeer oneens) en een aparte optie ‘weet niet/geen mening’.

Tabel 5. Ik voel me veilig op de school.

	Aantal	Percentage	Geldig percentage
eens noch oneens	1	5,9	6,3
eens	13	76,5	81,3
zeer eens	2	11,8	12,5
Totaal	16	94,1	100,0
Onbekend	1	5,9	
Totaal	17	100,0	

Bron: SMO, 2006.

Op de eerst stelling ‘Ik voel me veilig op school’, is door 94% van de respondenten (n=15) positief geantwoord. Zij zijn het eens tot zeer eens met de stelling. Slechts één respondent geeft aan het eens noch oneens met de stelling te zijn.

Tabel 6. Collega's voelen zich veilig op de school.

	Aantal	Percentage	Geldig percentage
eens noch oneens	1	5,9	6,3
eens	10	58,8	62,5
zeer eens	1	5,9	6,3
weet niet/geen mening	4	23,5	25,0
Totaal	16	94,1	100,0
Onbekend	1	5,9	
Totaal	17	100,0	

Bron: SMO, 2006.

Op de tweede stelling ‘Collega's voelen zich veilig op school’, blijkt uit tabel 2 dat bijna 69% (n=11) van de respondenten het eens tot zeer eens is met de stelling. Een kwart weet het niet of heeft geen mening en één persoon is het eens noch oneens met de stelling.

Uit de antwoorden op de eerste twee vragen blijkt dat een meerderheid van de respondenten zich veilig voelt op school en van mening is dat zijn/haar collega's zich ook veilig voelen. Respondenten is ook gevraagd naar hun mening over de ontwikkeling van de veiligheids-

situatie op de Bataafse Kamp in de afgelopen 3 jaar voor hen zelf en hun collega's. Ruim 55% (n=9) is van mening dat de veiligheid op school voor zich zelf gelijk is gebleven, Bijna 20% (n=3) is van mening dat deze licht is afgenomen en een kwart (n=4) weet het niet of heeft geen mening. Voor collega's gaf 50% (n=8) aan het niet te weten of geen mening te hebben. Een derde (n=5) van de respondenten gaf aan dat de veiligheidssituatie voor collega's gelijk is gebleven en bijna 20% (n=3) is van mening dat deze licht is afgenomen.

Geweld en agressie van leerlingen onderling

Respondenten hebben onderstaande stellingen (1) voorgelegd gekregen. Hierbij is hen gevraagd om aan te geven *in hoeverre* zij het afgelopen jaar getuige zijn geweest van de betreffende vorm van geweld en agressie tussen leerlingen onderling. De antwoord categorieën bij de stellingen betreffen een vijfpunt-schaal, (variërend van niet, één of enkele keren per jaar, één of enkele keren per maand, één of enkele keren per week of dagelijks) en een aparte optie 'weet niet/geen mening'.

Stellingen 1
1. Leerlingen schelden elkaar uit
2. Leerlingen maken discriminerende opmerkingen over religies, ras, seksuele geaardheid of sekse
3. Leerlingen beschadigen of vernielen elkaars eigendommen
4. Seksuele intimidatie tussen leerlingen
5. Leerlingen bedreigen elkaar verbaal met geweld
6. Leerlingen bedreigen elkaar schriftelijk of via e-mail of via sms met geweld
7. Leerlingen gebruiken geweld zoals slaan en schoppen
8. Leerlingen gebruiken geweld met een wapen

Bron: SMO, 2006.

Uit analyse van de gezamenlijke antwoorden op de stellingen samen blijkt, dat 46% van de respondenten het afgelopen jaar geen getuige is geweest van één of meerdere vormen van geweld en agressie tussen leerlingen onderling. Uit analyse van de afzonderlijke stellingen blijkt dat de respondenten alleen ten aanzien van de eerste stelling, allemaal positief hebben geantwoord. Allen zijn getuige geweest in het afgelopen jaar van leerlingen die elkaar uitschelden.

Tabel 7. Frequentie getuige van geweld en agressie onder leerlingen

		Respons	
		N	Percent
Geweld en agressie van leerlingen onderling(a)	niet	59	46,1%
	één of enkele keren per jaar	36	28,1%
	één of enkele keren per maand	22	17,2%
	één of enkele keren per week	5	3,9%
	weet niet/geen mening	6	4,7%
Totaal		128	100,0%

Bron: SMO, 2006.

a Totaal score van stellingen, vraag 4 voor n=17, waarvan 1=onbekend.

Bijna 30% is de afgelopen jaar één of meerdere keren getuige geweest van één of meerdere vormen van geweld en agressie van leerlingen onderling. Uit afzonderlijke analyse van de stellingen blijkt dat het voornamelijk gaat om: uitschelden, discriminerende opmerkingen maken over religies, ras of seksuele geaardheid of sekse, het vernielen van elkaars eigendommen.

Aan de respondenten is ook gevraagd om, a.h.v. stellingen aan te geven *hoeveel* leerlingen in het afgelopen jaar, bij verschillende vormen van geweld en agressie betrokken zijn geweest. Het moet gaan om gebeurtenissen waar de respondenten zelf getuige van zijn geweest. Uit de resultaten blijkt dat een derde van de respondenten aangeeft, dat bij ten minste één of meerdere vormen van agressie en geweld op school, geen leerlingen van de Bataafse Kamp betrokken zijn geweest. Ruim 17% geeft aan dat ten minste één leerling betrokken is geweest bij geweld en agressie op school. Het gaat dan voornamelijk om geweld zoals slaan en schoppen. Ruim een derde van de respondenten geeft aan dat enkele leerlingen van school betrokken zijn geweest bij geweld en agressie. Het gaat dan vooral om discriminerende opmerkingen die leerlingen onderling maken. Slechts 2,5% geeft aan getuige te zijn geweest van geweld en agressie, waarbij vrij veel leerlingen van de Bataafse Kamp waren betrokken.

Ervaringen met geweld en agressie van leerlingen en hun ouders

Afgezien van geweld en agressie onder leerlingen, kan ook het personeel op school hiermee te maken krijgen. Bovenstaande stellingen zijn wederom voorgelegd en respondenten moesten aangeven in hoeverre gebeurtenissen henzelf het afgelopen jaar zijn overkomen.

Tabel 8. Ervaring personeel met geweld en agressie in contact met leerlingen

		Respons	
		N	Percent
Ervaring met agressie en geweld van leerlingen (a)	niet	126	92,6%
	één of enkele keren per jaar	9	6,6%
	één of enkele keren per maand	1	,7%
Totaal		136	100,0%

Bron: SMO, 2006.

a Totaal score van stellingen, vraag 6 voor n=17, waarvan 1=onbekend.

In tabel 8 zijn de uitkomsten weergegeven. Daaruit blijkt dat bijna 93% van de respondenten niet te maken heeft gehad met één of meerdere vormen van geweld en agressie in contact met leerlingen. De agressie waar de meeste overige 7% van de respondenten mee te maken hebben gehad, blijft beperkt tot het uitgescholden worden door leerlingen. Dit zou één of enkele keren in het afgelopen jaar zijn voorgekomen. Door twee personen is aangegeven, dat ze in het afgelopen jaar bedreigd zijn geweest met verbaal geweld.

Verder blijkt uit de gegevens dat 97% van de respondenten in het afgelopen jaar, niet met één of meerdere vormen van agressie of geweld gepleegd door ouders te maken heeft gehad. Slechts 2 respondenten geven aan één of enkele keren uitgescholden te zijn geweest door één ouder/ouders.

Ingrijpen bij agressie en geweld

Op de vraag of de respondenten weten hoe ze moeten ingrijpen wanneer ze geconfronteerd worden met agressie en geweld door leerlingen op de Bataafse Kamp, geeft bijna 75% aan meestal wel of altijd wel te weten hoe te handelen. Soms wel, soms niet is door 12,5% als antwoord aangekruist en een gelijk percentage geeft aan meestal niet te weten hoe te handelen. Geen van de respondenten heeft aangegeven helemaal niet te weten wat te doen.

Om te kunnen nagaan hoe vaak ingegrepen wordt bij geweld en agressie door leerlingen onderling, hebben respondenten onderstaande stellingen (2) voorgelegd gekregen. De

antwoord categorieën bij de stellingen betreffen een vijfpunt-schaal, (variërend van nooit, meestal niet, soms, meestal wel, altijd) en een aparte optie ‘niet van toepassing’.

Respondenten gaven aan in 80% van de gevallen van één of andere vorm van agressie of geweld tussen leerlingen onderling, te hebben ingegrepen. Van de voorgelegde stellingen is in 20% van de gevallen volgens respondenten de situatie ‘niet van toepassing’ geweest. Niemand heeft de categorie ‘nooit’ of ‘meestal niet’ aangekruist. In het geval van geweld en agressie grijpt 60% altijd in, 39% meestal en 1% soms. Bij leerlingen onderling grijpen de meeste respondenten, in één of meerdere gevallen van geweld en agressie in, door de betreffende leerling(en) mondeling terecht te wijzen. In mindere mate wordt met de betrokken(en) een gesprek achteraf aangegaan.

Stellingen 2
1. Ik grijp in wanneer leerlingen elkaar beledigen (schelden)
2. Ik grijp in wanneer leerlingen discriminerende opmerkingen maken over religie, ras, seksuele geaardheid of sekse
3. Ik grijp in wanneer leerlingen ongewenste seksuele toespelingen maken (seksuele intimidatie)
4. Ik grijp in wanneer leerlingen zich agressief gedragen (dreigen met geweld of daadwerkelijk geweld)

Bron: SMO, 2006.

De meeste situaties, zoals in stellingen 2, zijn niet van toepassing op de respondenten. In het geval van geweld en agressie aan hun adres, geeft 84% aan altijd in te grijpen, 13% meestal wel en 3% soms. Indien collega's lastig gevallen worden door leerlingen, grijpt 70% van de respondenten altijd in, 21% meestal en 9% soms.

Wanneer de omgekeerde situatie aan de hand is, collega's uiten geweld en agressie tegen leerlingen, geeft 22% van de respondenten aan meestal wel in te grijpen. Een gelijk percentage geeft aan 'soms' in te grijpen, gevolgd door 19% van de personen die aangeven altijd in te grijpen in dit soort situaties. Slechts 14% doet meestal niets en 2% grijpt nooit in wanneer collega's tegen leerlingen geweld of agressie uiten. De wijze waarop de meeste respondenten ingrijpen, is door het aangaan van een gesprek met de betreffende docent achteraf. In mindere mate raadpleegt men een collega of licht men de schoolleiding in.

Schoolbeleid, preventie en maatregelen

Op de Bataafse Kamp bestaan regels die o.a. bedoeld zijn om de veiligheid van een ieder op school te garanderen. Aan de respondenten zijn verschillende uitspraken voorgelegd, die betrekking hebben op maatregelen om agressie en geweld op school te voorkomen. Zij konden aangeven of deze maatregelen naar hun mening wel of niet op de Bataafse Kamp aanwezig zijn. Ook is een antwoordcategorie 'weet niet/ geen mening' opgenomen. In tabel 9 zijn de uitspraken en een overzicht van de uitkomsten opgenomen.

Uit de gegevens blijkt dat 50% van de respondenten van één of meerdere genoemde maatregelen niet weten of deze op school aanwezig is, dan wel er geen mening over heeft! Respondenten weten vooral niet of op hun school voorlichting wordt gegeven aan leerlingen om preventie van agressie en geweld te bewerkstelligen (82%). Dit geldt ook voor de vraag t.a.v. de ouders van de leerlingen (71%). In beide gevallen wordt de aanwezigheid van de maatregel door 2% bevestigd. Slechts een klein percentage geeft aan dat de maatregel niet voorkomt.

Ook over de aanwezigheid van een draaiboek of de mogelijkheid van het inschakelen van hulpverleners in het geval agressie en geweld voor komen, antwoordt 59% het niet te weten. In dit geval wordt de aanwezigheid van beide maatregelen door een groot percentage respondenten bevestigd, 29% c.q. 41%. Van andere belangrijke maatregelen, zoals de

mogelijkheid voor training of voorlichting voor leerkrachten om effectief te leren ingrijpen, geeft 53% van de respondenten aan niet te weten of deze op hun school aanwezig zijn. De aanwezigheid van voorlichting wordt door 41% van de respondenten ontkend. Slechts één persoon is van mening dat deze maatregel wel op de Bataafse Kamp voor komt. Workshops en trainingen voor docenten echter, komen volgens 47% van de respondenten op school voor.

Van alle respondenten, geeft 30% aan dat één of meerdere maatregelen op school wel aanwezig zijn. De maatregelen waarvan de meeste respondenten aangeven, dat deze op de Bataafse Kamp aanwezig zijn betreffen: regels m.b.t. de omgangsvormen (94%), beleid ter preventie van agressie en geweld (74%) en aandacht aan manieren voor goede omgang (70%).

Tabel 9. Aanwezigheid van veiligheidsmaatregelen op Bataafse Kamp.

<i>Respons N=17 (100%)</i>		
	Aanwezig	WN/ geen mening
1. Bij ons op school bestaan heldere regels m.b.t. omgangsvormen.	16 (94%)	1 (6%)
2. Bij ons op school wordt aandacht besteed aan manieren om goed met elkaar om te gaan.	12 (70%)	4 (24%)
3. Bij ons op school is beleid geformuleerd ter preventie van agressie en geweld.	8 (74%)	7 (41%)
4. Bij ons op school wordt via voorlichting aan leerlingen aandacht besteed aan preventie van agressie en geweld.	2 (12%)	14 (82%)
5. Bij ons op school wordt via voorlichting aan ouders aandacht besteed aan preventie van agressie en geweld.	2 (12%)	12 (71%)
6. Bij ons op school worden hulpverleners (psychosociaal) voor leerlingen ingeschakeld bij de preventie van agressie en geweld.	5 (29%)	10 (59%)
7. Bij ons op school wordt via voorlichting aan leerkrachten aandacht besteed aan preventie en/of effectief ingrijpen bij agressie en geweld.	1 (6%)	9 (53%)
8. Bij ons op school wordt via trainingen/workshops aan leerkrachten aandacht besteed aan preventie en/of effectief ingrijpen bij agressie en geweld.	8 (47%)	9 (53%)
9. Bij ons op school maken we daadwerkelijk gebruik van een draaiboek voor het omgaan met agressie en geweld.	7 (41%)	10 (59%)
Totaal*	46 (30%)	76 (50%)

Bron: SMO, 2006.

* Opmerking: 20% van de respondenten geeft aan dat één of meerdere veiligheidsmaatregelen niet aanwezig zijn op de Bataafse Kamp.

Steun bij ingrijpen

De respondenten hebben vervolgens verschillende uitspraken (zie. Stellingen 3) voorgelegd gekregen m.b.t. de aanpak van geweld en agressie. Zij moesten aangeven in hoeverre de uitspraak voor de Bataafse Kamp van toepassing is. De antwoordcategorieën bij de stellingen

betreffen een vijf-punt-schaal, (variërend van zeer oneens, oneens, eens noch oneens, eens en zeer eens) en een aparte optie 'weet niet/geen mening.

Stellingen 3

1. Wanneer een leerling zich onacceptabel gedraagt, heb ik voldoende mogelijkheden om op te treden.
2. Bij ons op school bestaan heldere regels en procedures voor het indienen en afhandelen van klachten over geweld en agressie
3. Klachten over geweld en agressie worden op mijn school naar behoren afgehandeld

Bron: SMO, 2006.

Met de eerste uitspraak is door 77% van de respondenten eens tot zeer eens geantwoord. Met de tweede uitspraak is 41% het eens, maar bijna een kwart van de personen is het oneens. Een zelfde percentage weet het niet of heeft geen mening. Op de laatste uitspraak antwoordt 53% met eens, een kwart is het eens noch oneens en 18% weet het niet. Slechts één persoon is het oneens met de uitspraak.

Indien leerlingen zich niet houden aan regels hebben leerkrachten de mogelijkheid om disciplinaire maatregelen tegen hen op te leggen. Op de vraag in hoeverre men in het afgelopen schooljaar disciplinaire maatregelen tegen leerlingen heeft opgelegd, zijn de volgende antwoorden gegeven

- 7% van de respondenten heeft altijd tot bijna altijd disciplinaire maatregelen opgelegd,
- 39% heeft leerlingen soms maatregelen opgelegd,
- 44% geeft aan bijna nooit tot nooit maatregelen te hebben opgelegd.

De disciplinaire maatregel die respondenten het meest hebben opgelegd aan leerlingen is het geven van een waarschuwing. Deze aanpak is het populairst en wordt gevolgd door het op een andere plaats zetten van een leerling. Als derde staat het sturen van een leerling naar de schoolleiding.

Om te bepalen hoe respondenten de steun ervaren die zij van hun collega's en schoolleiding krijgen wanneer zij ingrijpen bij ongewenst gedrag van leerlingen, is hen een aantal uitspraken daarover voorgelegd. Het gaat bijv. om ingrijpen door het uit de klas sturen van leerlingen of het inlichten van de ouders van de leerling. Uit de gegeven antwoorden blijkt dat 68% zich in één of meerdere gevallen van ingrijpen gesteund voelt door collega's of schoolleiding. Men voelt zich wel meer gesteund door collega's dan de schoolleiding, zo blijkt uit afzonderlijke analyse.

Met betrekking tot steun hebben respondenten ook uitspraken (zie. Stellingen 4) voorgelegd gekregen, die betrekking hebben op eventuele tegenwerking die men op school ondervindt bij het melden van agressie en geweld. De antwoordcategorieën bij de stellingen betreffen een vijf-punt-schaal, (variërend van nooit, meestal niet, soms, meestal wel, altijd) en een aparte optie 'niet van toepassing'.

Stellingen 4

1. Ik meld wel eens zaken niet bij de schoolleiding omdat ik denk dat het toch geen zin heeft
2. Mijn schoolleiding verdoezelt agressie en geweld uit angst voor de goede naam van de school
3. Mijn schoolleiding verdoezelt agressie en geweld in het belang van de betrokken leerling(en)

Bron: SMO, 2006.

Met de eerste uitspraak is 71% van de respondenten het niet eens. Zij melden zaken altijd bij de schoolleiding, juist omdat ze denken dat het wel zin heeft. Van de overige personen gaf 18% aan zich meestal wel aan de meldingsregel te houden en 12% meldt zaken soms inderdaad niet bij de schoolleiding.

Op de tweede uitspraak antwoordde 35% van de respondenten met nooit, 18% is van mening dat dit meestal niet het geval is. Slechts één persoon (6%) antwoordde met soms. De overige 41% gaf aan dat de uitspraak niet voor de Bataafse Kamp van toepassing is.

Ten slotte, de derde uitspraak. Daarop heeft 47%, bijna de helft, geantwoord dat deze situatie niet van toepassing is op de Bataafse Kamp. Van de overige respondenten antwoordde 24% met meestal niet en 29% is van mening dat de schoolleiding agressie en geweld nooit verdoezelt in het belang van de betrokken leerling.

Leefregels van de Bataafse Kamp

Op de Bataafse Kamp zijn een tiental leefregels van kracht waar zowel docenten als leerlingen zich aan dienen te houden. De respondenten is gevraagd om bij elke leefregel de aan te geven in welke mate zij zich er aan houden. De antwoordcategorieën bij de stellingen betreffen een vijfpunt-schaal, (variërend van nooit, meestal niet, soms, meestal wel, altijd) en een aparte optie 'niet van toepassing'. In onderstaand tabel zijn de antwoorden uiteen gezet. De antwoordcategorie nooit is door geen enkele respondent aangekruist en de categorie meestal niet slechts één keer bij leefregel 8.

Uit analyse van de totaalscores blijkt dat 89% van de respondenten zich meestal wel of altijd aan de leefregels van de Bataafse Kamp houdt.

Tabel 10. Naleving leefregels van de Bataafse Kamp.

<i>Respons N=17 (100%)</i>						
	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	N.v.t.	Totaal
1. We houden ons aan de schoolregels.	0	1 (6%)	14 (82%)	1 (6%)	1 (6%)	100%
2. We zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig en prettig kan voelen.	0	0	13 (77%)	3 (18%)	1 (6%)	100%
3. Leerlingen en personeel gaan in respect met elkaar om.	0	0	13 (77%)	3 (18%)	1 (6%)	100%
4. We respecteren onze onderlinge verschillen en niemand wordt gepest of gediscrimineerd.	0	2 (12%)	8 (47%)	6 (35%)	1 (6%)	100%
5. We helpen elkaar zo goed we kunnen.	0	2 (12%)	12 (71%)	2 (12%)	1 (6%)	100%
6. We zijn samen verantwoordelijk voor een schone school.	0	3 (18%)	11 (65%)	2 (12%)	1 (6%)	100%
7. We gedragen ons altijd fatsoenlijk en helpen elkaar daaraan te denken.	0	4 (24%)	10 (59%)	2 (12%)	1 (6%)	100%
8. We durven ons te verontschuldigen voor onze fouten.	1 (6%)	2 (13%)	9 (56%)	3 (19%)	1 (6%)	100%
9. Op school doet iedereen zijn best.	0	1 (6%)	13 (81%)	1 (6%)	1 (6%)	100%
10. We leren niet voor de school maar voor het leven.	0	2 (13%)	11 (69%)	2 (13%)	1 (6%)	100%

Bron: SMO, 2006.

Politieconvenant Scholeneiland

De vestiging Bataafse Kamp heeft in het verleden als één van de gezamenlijke afspraken met andere scholen en de politie gemaakt over de manier waarop zij wil omgaan met het schoolpark. Dit zogenaamde Politieconvenant Scholeneiland heeft een vervolg gekregen in het 'Protocol De Veilige School'. Op de vraag in hoeverre men bekend is met het Politieconvenant antwoordde maar liefst 88% er niet mee bekend te zijn. De overige 12% gaf aan wel bekend te zijn met het convenant, maar het nooit te hebben toegepast. Gezien het feit dat de meeste respondenten onbekend zijn met het protocol, is door 99% aangegeven geen mening te hebben ten aanzien van het resultaat van het stappenplan.

Agressie en geweld in relatie tot seksuele voorkeur

Steeds vaker wordt melding gemaakt van agressie en geweld naar leerkrachten toe als gevolg van hun seksuele voorkeur. Dit kan geuit worden door leerlingen, hun ouders of collega's. Om na te gaan in hoeverre dit probleem op de Bataafse Kamp speelt, is aan de respondenten gevraagd naar hun eigen ervaringen in het afgelopen schooljaar.

Op de vraag naar de seksuele geaardheid van respondenten antwoordden 12 personen heteroseksueel te zijn. Eén persoon gaf aan homoseksueel te zijn en eveneens één persoon is biseksueel. Van de overige drie respondenten is het onbekend. Onder de respondenten vinden 12 personen het schoolklimaat dusdanig dat men voor zijn seksuele geaardheid kan uitkomen. Een kleine minderheid van 2 personen is het eens tot zeer oneens met deze stelling. Een gelijk aantal respondenten is het eens noch oneens en één persoon weet het niet/heeft geen mening.

Uit de resultaten blijkt dat 85% van de respondenten nooit met één of meerdere vormen van agressie en geweld is geconfronteerd door leerlingen, als gevolg van seksuele geaardheid. Van de respondenten die wel met agressie en geweld van leerlingen te maken hebben gehad, als gevolg van hun geaardheid:

- geeft 14% aan, dat dit hen één of enkele keren in het afgelopen schooljaar is overkomen,
- is het 1% in het afgelopen schooljaar, één of enkele keren per maand overkomen.

Geweld en agressie door leerlingen wordt vooral geuit door schelden en het vernielen van eigendommen, aldus de respondenten. Twee respondenten geven aan seksueel geïntimideerd te zijn geweest en één respondent heeft te maken gehad met bedreiging van geweld.

Agressief gedrag en geweld door ouders, als gevolg van de seksuele geaardheid van de respondent, is in het afgelopen schooljaar niet aan de orde geweest. Ook in contact met collega's heeft 99% van de respondenten, in het afgelopen schooljaar, geen vervelende ervaringen opgedaan. Slechts één persoon geeft aan één of enkele keren per jaar door een collega's te zijn uitgescholden, als gevolg van zijn of haar seksuele geaardheid.

Beeldvorming

De Bataafse Kamp ziet zich zelf als een multiculturele school. Hoe kijken respondenten tegen hun school aan? Wat weten zij over de samenstelling van de leerlingen en welke hebben zij van de achtergronden van de leerlingen van de Bataafse Kamp?

Om de beeldvorming die er onder de respondenten bestaat te achterhalen, is aan hen een aantal stellingen (zie 5) voorgelegd. De antwoordcategorieën bij de stellingen betreffen een vijfpunt-schaal, (variërend van zeer oneens, oneens, eens noch oneens, eens en zeer eens) en een aparte optie 'weet niet/geen mening'.

Na analyse van de antwoorden blijkt dat een meerderheid, ruim een kwart respondenten, het eens is met de eerste stelling. Daar staat tegenover dat 13% van de personen het oneens is met deze stelling. Bijna de helft is het eens noch oneens met de stelling en de rest weet het niet of heeft geen mening. Op zich valt het aantal allochtone leerlingen op de Bataafse Kamp mee. Zij maken nog geen 10% uit van de totale leerling-populatie.

Ruim de helft van de respondenten geeft aan een toename van allochtone leerlingen op school geen slechte ontwikkeling te vinden. Een minderheid van 13% zou een toename van allochtone leerlingen niet toejuichen. Ruim een kwart van de respondenten staat daar neutraal tegenover en één persoon heeft daar geen mening over.

Stellingen
1. Mijn school is een multiculturele school wat betreft de samenstelling van de leerlingen
2. Een toename van allochtone leerlingen op mijn school vind ik een slechte ontwikkeling
3. Als docent weet ik te weinig af van de achtergrond van de allochtone leerlingen
4. Als docent ben ik niet geïnteresseerd in de achtergrond van de allochtone leerlingen
5. Een toename van allochtone docenten op mijn school juich ik toe

Bron: SMO, 2006.

Als het gaat om kennis over de achtergrond van de allochtone leerlingen, vindt bijna 60% van de respondenten dat hij/zij daar te weinig van af weet. Terwijl bijna 75% aan geeft daar wel geïnteresseerd in te zijn daarin. Een minderheid van 14 % vindt dat hij/zij over voldoende informatie over de achtergrond van allochtone leerlingen beschikt.

Aanvullend is ook naar de opvattingen gevraagd over het verloop van het contact tussen school en de ouders van de allochtone leerlingen. Daaruit blijkt dat ruim een derde van de respondenten van mening is dat deze ouders onvoldoende betrokken zijn bij de schoolprestaties van hun kinderen. Een kwart van de personen gaat er vanuit dat deze ouders hen goed weten te vinden, als zij daar behoefte aan hebben. Andersom weet een derde van de respondenten deze ouders ook makkelijk te vinden. Voor 18% is dat echter niet het geval. Het contact met allochtone ouders wordt door bijna de helft van de respondenten, 47%, als moeizamer ervaren dan het contact met autochtone ouders.

Ruim 40% van de personen heeft geen idee of allochtone ouders hen daadwerkelijk goed weten te vinden. Daar staat tegenover dat een kwart van de respondenten geen idee heeft of zij de allochtone ouders, goed bereikbaar zijn voor hen. Eén derde vindt dat de school geen extra inspanningen verricht om allochtone ouders bij het schoolgebeuren van hun kind te betrekken. Slechts 12% vindt van wel. Goede contacten tussen de school en de ouders van allochtone leerlingen, leiden volgens 47% van de respondenten, doorgaans tot betere schoolresultaten van de allochtone leerlingen. Een kwart van de respondenten staat hier neutraal tegenover en een derde weet het niet. Door geen van de respondenten is ontkennend geantwoord op deze stelling.

1.2 Opmerkingen t.a.v. veiligheidsbeleid

Aan respondenten is de mogelijkheid gegeven om in eigen woorden weer te geven wat zij van de veiligheid op de Bataafse Kamp vinden. Ten aanzien van het veiligheidsbeleid zijn de volgende opmerkingen geplaatst:

- 'Mogen niet klagen, maar moeten wel opletten richting de toekomst'.
- 'Wij hebben een redelijk veilige school. "Er gebeurt niet zoveel". Maar voorkomen is beter dan genezen en daarom ben ik kritisch op het volgende punt: ik vind wel dat er te weinig terugkoppeling plaatsvindt voor wat betreft sancties naar leerlingen toe en dat sommige leerlingen wel erg gemakkelijk "de dans ontspringen" met een smoes. Ik zou een duidelijker beleid toejuichen en mijzelf hard willen maken voor meer leerlingbegeleiding'.
- 'Veiligheid is goed lijkt mij. Deze enquête vind ik te langdradig'.
- 'Groot manco: geen beleid op het gebied van veiligheid'.
- Collega's hebben de neiging "weg te kijken" bij overtredingen van welke aard ook, onder het motto: geen gezeur aan mijn kop, ik heb het al zwaar genoeg'.

4. Resultaten leerlingen

In dit hoofdstuk volgt een analyse van de resultaten van de vragenlijsten die door de leerlingen van de Bataafse Kamp zijn ingevuld. Wat vinden de respondenten, die aan de locatie Sloetsweg les volgen, van de veiligheid op de Bataafse Kamp?

4.1 Achtergrondkenmerken leerlingen

In totaal hebben 592 leerlingen een vragenformulier ingevuld. Daaruit zijn via een aselechte steekproef, 250 vragenlijsten geselecteerd en gecodeerd. De onderzoeksgroep (N=250) bestaat uit 128 jongens en 122 meisjes. De respondenten zijn geboren tussen 1985 en 1996. Tussen de oudste en jongste respondent bestaat een leeftijdsverschil van 11 jaar. De meeste respondenten, bijna een derde, zijn in 1992 geboren, dat staat gelijk aan de leeftijd van 16 jaar. Het gemiddelde geboortjaar van de respondenten ligt echter op 1991, gelijk aan 15 jaar.

Etnische afkomst

Zoals uit tabel 11 blijkt zijn 205 leerlingen, 82% van de respondenten, van Nederlandse afkomst. Uit gegevens blijkt verder dat van alle ouders, afgerond 80% in Nederland is geboren. Gezien de samenstelling van de leerlingpopulatie op de Bataafse Kamp is de uitkomst niet verwonderlijk. Nog geen 10 % van de totale leerlingpopulatie op school is van allochtone afkomst. De meeste allochtone leerlingen hebben één etnische afkomst genoemd, veelal het geboorteland van vader en/of moeder. Een minderheid van 8 respondenten heeft ouders van verschillende etnische afkomst en aangegeven tot beide etnische groepen te behoren. Eén persoon heeft aangegeven niet te weten tot welke groep hij/zij behoort.

De grootste allochtone groep, is met 6%, de groep leerlingen van Turkse afkomst. Een andere grote groep allochtonen, zijn leerlingen wier ouders, één of beide, elders is/zijn geboren. Het gaat om een zeer gemêleerd gezelschap, dat 4% van de leerlingpopulatie uitmaakt. Een greep uit de genoemde landen zijn: België, Bosnië, Frankrijk, Nieuw-Zeeland, Taiwan, Zuid-Afrika, Maleisië. Veruit het grootste aantal leerlingen uit deze groep heeft een Indonesische afkomst.

Tabel 11. Onderverdeling respondenten naar geslacht en etnische afkomst.

	Geslacht		Totaal
	man	vrouw	
7. Tot welke etnische groep behoort jij?			
Nederlands	104	101	205
Turks	10	5	15
Suryoye (Aramees, Assyrisch)	5	1	6
Antilliaans/Arubaans	1	0	1
Surinaams	1	0	1
Marokkaans	1	0	1
Afghaan	1	1	2
Weet ik niet	1	0	1
Anders, namelijk.....	2	8	10
Etniciteit van beide ouders	2	6	8
Totaal	128	122	250

Bron: SMO, 2006.

Leerweg en leerjaar

In tabel 2 is weergegeven hoe de verdeling van de respondenten is over de verschillende leerwegen. Daaruit blijkt dat ruim een derde op het VMBO zit. Ook het eerste en tweede leerjaar van het Gymnasium zijn goed vertegenwoordigd met bijna een kwart van de respondenten.

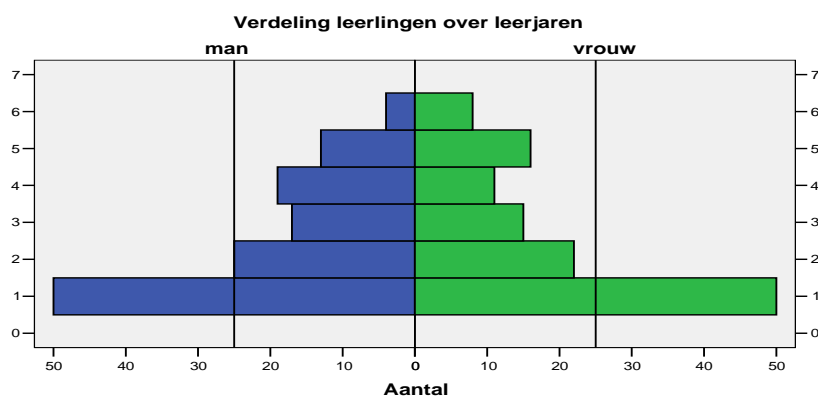
Tabel 12. Onder verdeling van respondenten in gevolgde leerweg.

	<i>Aantal</i>	<i>Percentage</i>
1. VMBO theoretische leerweg	74	30%
2. HAVO/VWO (leerjaar 1 en 2)	16	6%
3. Gymnasiumklas (leerjaar 1 en 2)	59	24%
4. VMBO theoretische leerweg (leerjaar 3 en 4)	23	9%
5. HAVO-klas (leerjaar 3 t/m 5)	44	18%
6. Atheneumklas (leerjaar 3 t/m 6)	22	9%
7. Gymnasiumklas (leerjaar 3 t/m 6)	12	5%
Totaal	250	100%

Bron: SMO, 2006

Bijna 60% van de respondenten zit in het eerste of tweede jaar van het VMBO. Dit betekent dat de meeste leerlingen nog in de onderbouw zitten. In figuur 1 wordt dit verduidelijkt aan de hand van een piramidefiguur. Hierin is het aantal respondenten, onderverdeeld naar geslacht, afgezet tegen de verschillende leerjaren.

Figuur 1.

Bron: SMO, 2006.

Van de 45 allochtone leerlingen, volgen 37 personen de VMBO-theoretische leerweg, verdeeld over de leerjaren 1 tot en met 4. De overige 8 leerlingen volgen opleidingsrichtingen, vooral de HAVO. In de Atheneumklas en Gymnasiumklas leerjaar 3 t/m 6 zijn nagenoeg geen allochtonen vertegenwoordigd. Onder de autochtone respondenten, volgen 60 personen een opleiding op het VMBO-theoretische leerweg en 57 leerlingen een opleiding aan de HAVO. De rest zit op het Atheneum of Gymnasium.

1.1 Veiligheidsbeleving op school

In de vragenlijst voor de leerlingen is een elftal vragen met stellingen opgenomen om de meningen van de respondenten, ten aanzien van de veiligheid in en rondom de school, te achterhalen. Als eerste is aan de leerlingen een aantal stellingen (zie 6) voorgelegd om te achterhalen of men zich veilig genoeg voelt op school om zichzelf te zijn. De antwoordcategorieën bij de stellingen betreffen een vijf-punt-schaal, (variërend van zeer oneens, oneens, eens noch oneens, eens en zeer eens).

<i>Stellingen 6</i>
Ik voel me op school veilig genoeg om:
1. te zijn wie ik ben
2. voor mijn geloof uit te komen
3. mijn mening te geven
4. te kiezen en te doen wat ik wil
5. te gaan en te staan waar ik wil

Uit analyse van de antwoorden op de gezamenlijke stellingen blijkt dat gemiddeld 85% van de respondenten het eens tot zeer eens is met de stellingen. Het meest positief is geantwoord op de eerste stelling: ruim 90% geeft aan zich veilig genoeg te voelen op school om zichzelf te zijn. Ook voelt bijna 90% zich op school veilig genoeg om een eigen mening te geven. Het minst eens is men het met de laatste stelling, waarop door ruim een kwart zeer oneens tot een noch oneens is geantwoord. Voor het eigen geloof uitkomen en het kiezen en doen wat men wil, is afzonderlijk door ongeveer 80% van de respondenten eens tot zeer eens geantwoord.

Veiligheid en ruimte

Ruim 85% van de respondenten geeft aan zich veilig te voelen op en rondom school. Vooral in de klas, met ruim 93% wordt die plek door de meeste leerlingen als veilig ervaren. Verder geeft bijna 90% aan zich veilig te voelen in het schoolgebouw en ruim 86% ook in de kantine/aula. Het gevoel van veiligheid neemt iets af wanneer men op het schoolplein is. 'Slechts' 78% van de respondenten is het eens tot zeer eens met de stelling dat men zich veilig voelt op het schoolplein. Wanneer men het schoolplein verlaat, maar nog in de buurt van school is, neemt het gevoel iets af. In de ruimte tussen thuis en school neemt het gevoel van veiligheid bij veel leerlingen toe. Ruim 85% geeft aan zich tussen huis en school veilig te voelen.

Het gevoel van veiligheid op school, heeft voor ruim de helft, 52%, van de respondenten te maken met de aanpak van geweld en agressie door school. Zij vinden dat de school goed op de regels let en goed helpt wanneer een leerling om hulp vraagt. Eveneens is de helft van de leerlingen van mening dat hun gevoel van veiligheid voortkomt uit een goede aanpak van pesten en geweld door school, evenals van discriminatie. Een derde van de respondenten, 32%, staat hier neutraal tegenover. Een minderheid van 16% reageerde negatief op de stelling dat het veiligheidsgevoel toeneemt door een goede aanpak van geweld en agressie op school. Dit kan betekenen dat een goede aanpak door de school onvoldoende voor hun veiligheidsgevoel is, of dat zij van mening zijn dat de school niet goed genoeg haar best doet om geweld en agressie aan te pakken. Daarmee dus ook niet slaagt in het creëren van een veilig schoolklimaat.

Oorzaken gevoel van onveiligheid

Een minderheid van 14% onder de respondenten geeft aan zich niet veilig te voelen op school. Het gevoel van onveiligheid wordt volgens hen veroorzaakt door leerlingen van de

Bataafse Kamp, door docenten of door andere mensen die op school werken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan conciërges of kantinepersoneel. Tevens geeft men aan dat leerlingen van andere scholen verantwoordelijk zijn voor het gevoel van onveiligheid. Het is niet duidelijk of het om hangjongeren gaat.

In het geval van agressie en geweld leiden vooral vernieling en/of diefstal van spullen tot een gevoel van onveiligheid onder de meeste respondenten (20%). Door 17% is aangegeven, dat zij zich onveilig voelen op school door bedreigingen met een wapen. 'Slechts' door 10% van de respondenten zijn schelden, bedreigingen met woorden, uitsluiting, pesten, slaan en schoppen, seksueel geweld als oorzaken van onveiligheid aangegeven. Opvallend is dat met betrekking tot seksueel geweld en loverboys, voornamelijk mannelijke leerlingen aangeven er onveilige gevoelens door te krijgen op school. Ook de aanwezigheid van hangjongeren veroorzaakt bij meer jongens dan meisjes een gevoel van onveiligheid. Voor andere vormen van geweld en agressie is het onveiligheids gevoel voor zowel jongens als meisjes vrijwel gelijk.

Op de stelling: 'Ik word op school gepest of gediscrimineerd', geeft 94% van de respondenten aan niet of meestal niet met één of meerdere vormen van pesten en discriminatie te maken. Voor 5% is deze situatie soms het geval en 1% heeft er meestal of altijd mee te maken. Het meest worden zij gepest en gediscrimineerd om hun uiterlijk. Het gaat dan om zaken als gewicht, omvang, lengte, etc. Andere vormen van pesten en discriminatie zijn, in mindere mate: discriminatie om afkomst, geloof en cultuur (2%) en om de manier waarop een leerling spreekt of schrijft (2%).

Onveiligheid veroorzaken

Op en rondom school kunnen leerlingen zich onveilig voelen door de aanwezigheid van bepaalde personen of situaties. Het is echter algemeen bekend dat het gevoel van onveiligheid ook door leerlingen kan worden veroorzaakt. Leerlingen van de Bataafse Kamp vormen hier geen uitzondering op. Een kleine 2% van de respondenten gaf toe dat zij het meestal wel of altijd voor anderen op school onveilig maken. 3,5% gaf aan zich soms schuldig te maken aan onveiligheid op school. Van de overige respondenten gaf 85% aan het nooit voor andere personen onveilig te maken en 10% houdt zich er meestal niet mee bezig.

De groep respondenten die het voor anderen, *meestal wel of altijd*, onveilig maakt, past vooral lichamelijk geweld toe (3%), gevolgd door seksueel geweld, in de betekenis van kijken, woorden zeggen en aanraken, met (2,2%). Als derde worden pesten en discriminatie het meest genoemd (2%). Schelden wordt door de meeste respondenten toegepast om het voor andere personen *soms* onveilig te maken (9%). Ook op de vraag of men het anderen op school onveilig maakt door met een wapen te dreigen, wordt het meest negatief gereageerd. Ruim 95% geeft aan dit nooit te doen. Hoewel het toepassen van seksueel geweld als één van de meest gebruikte manieren is voor sommige respondenten om het altijd of meestal onveilig te maken voor anderen, geeft bijna 95% aan het nooit toe te passen.

Als voornaamste reden voor het veroorzaken van onveilig gedrag wordt verveling aangegeven (4%). In iets mindere mate gedraagt men zich zo om erbij te horen of omdat men zelf gepest wordt (3,2%). Als minst noemen respondenten dat men door vrienden gedwongen wordt om onveiligheid voort te brengen.

Melding van onveiligheid

In het geval van een onveilige situatie op school, meldt bijna de helft van de respondenten dit o.a. bij een klasgenoot (48%). Ruim 37% meldt de situatie bij zijn/haar mentor. Veel minder vaak melden respondenten dit bij een docent, een counselor of een vertrouwenspersoon (rond de 17%). Door 15% van de respondenten zal er niks mee gedaan worden. Opvallend is dat vrij veel respondenten aangeven 'soms' een docent, klasgenoot of mentor op de hoogte te

brengen van een onveilige situatie of er juist niks mee te doen (rond de 30%). Een zeer kleine groep van 4% van de respondenten geeft aan een situatie van onveiligheid niet te durven melden.

In het geval een leerling zich zelf onveilig voelt op school, zijn verschillende mensen aanwezig die men kan benaderen om zijn/haar verhaal te doen. Van de respondenten geeft driekwart aan, zijn/haar verhaal o.a. aan een klasgenoot te vertellen. De mentor wordt door tweederde van de respondenten in vertrouwen genomen. Een derde stapt (ook) naar de vertrouwenspersoon en slechts een vijfde zal de docent benaderen. Door 20% zal niks gedaan worden met het gevoel van onveiligheid en 7% van de respondenten durft niets te doen met zijn/haar gevoel van onveiligheid op school.

Een drietal leerlingen heeft als aanvullende opmerking geplaatst, zich in een dergelijk geval, te wenden tot hun ouders en 2 respondenten tot een vriend(in). Een vriend hoeft niet per definitie een klasgenoot te zijn. Deze antwoordcategorieën waren niet in de vragenlijst opgenomen, maar zijn achteraf gezien wel relevant.

Leefregels van de Bataafse Kamp

Evenals bij de docenten, is aan de leerlingen gevraagd om aan te geven in hoeverre zij zich aan de verschillende leefregels van de school houden. De antwoordcategorieën bij de stellingen betreffen een vijf-punt-schaal, (variërend van nooit, meestal niet, soms, meestal wel, altijd) en een aparte optie 'niet van toepassing'.

Tabel 13. Naleving leefregels van de Bataafse Kamp.

<i>Respons n=250 (100%)</i>						
	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Totaal
1. We houden ons aan de schoolregels.	3 (1%)	16 (6%)	34 (14%)	163 (65%)	27 (11%)	97 %
2. We zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig en prettig kan voelen.	2 (1%)	4 (2%)	20 (8%)	126 (50%)	89 (36%)	96%
3. Leerlingen en personeel gaan in respect met elkaar om.	5 (2%)	12 (5%)	33 (13%)	120 (48%)	72 (18%)	97%
4. We respecteren onze onderlinge verschillen en niemand wordt gepest of gediscrimineerd.	2 (1%)	9 (4%)	29 (12%)	92 (37%)	110 (44%)	97%
5. We helpen elkaar zo goed we kunnen.	1 (0,5%)	11 (4%)	28 (11%)	133 (53%)	69 (28%)	97%
6. We zijn samen verantwoordelijk voor een schone school.	12 (5%)	10 (4%)	56 (22%)	110 (44%)	52 (21%)	96%
7. We gedragen ons altijd fatsoenlijk en helpen elkaar daaraan te denken.	7 (3%)	13 (5%)	71 (28%)	114 (46%)	37 (15%)	97%
8. We durven ons te verontschuldigen voor onze fouten.	3 (1%)	12 (5%)	43 (17%)	122 (50%)	62 (25%)	97%
9. Op school doet iedereen zijn best.	6 (2%)	14 (6%)	43 (17%)	120 (48%)	57 (23%)	96%
10. We leren niet voor de school maar voor het leven.	12 (5%)	12 (5%)	27 (11%)	83 (33%)	107 (43%)	97%

Bron: SMO, 2006.

In onderstaand tabel (13) zijn de antwoorden uiteen gezet. Bij alle stellingen komt het voor dat een aantal leerlingen de stelling onbeantwoord heeft gelaten. Dat verklaart waarom het totaal niet op 100% uitkomt.

Uit analyse van de totaalscores van de antwoorden blijkt dat 78% van de respondenten zich meestal wel of altijd aan één van de leefregels van de Bataafse Kamp houdt, 16% houdt zich soms aan de regels en de rest meestal niet tot nooit.

5. Resultaten ouders

In dit hoofdstuk volgt een analyse van de resultaten van de vragenlijsten die door ouders zijn ingevuld, wiens kind(eren) op de Bataafse Kamp les volgen. Wat vinden de respondenten van de veiligheid van de school waar hun kinderen naar toe gaan?

5.1 Achtergrondkenmerken ouders

In totaal hebben 160 ouders een vragenformulier ingevuld. De onderzoeksgroep (N=160) bestaat voor 71% uit vrouwen en is vooral autochtoon van samenstelling (zie tabel 14). Ruim 85% geeft aan zich als Nederlander te zien, terwijl maar 70% in Nederland is geboren. Van niet-Nederlandse afkomst vormen de Turkse ouders met 5% de meerderheid, gevolgd door ouders met een Suryoyo achtergrond (2,5%). Ouders die de categorie ‘anders’ invulden hebben in vijf van de zes gevallen een dubbele etniciteit: de Turks-Nederlandse of de Indonesisch-Nederlandse. Eén respondent gaf aan zich een Indonesiër te beschouwen.

Tabel 14. Onderverdeling ouders naar geslacht en etnische afkomst.

		Geslacht			Totaal
		man	vrouw	Onbekend	
3. Tot welke etnische groep rekent u zich?	Onbekend	1	0	0	1
	Nederlands	37	100	1	138
	Turks	3	5	0	8
	Suryoyo (Aramees, Assyrisch)	1	3	0	4
	Antilliaans/Arubaans	0	1	0	1
	Marokkaans	0	1	0	1
	Afghaans	0	1	0	1
	Anders, namelijk	3	3	0	6
Totaal		45	114	1	160

Bron: SMO, 2006.

Uit gegevens blijkt dat 71% van de respondenten één kind heeft dat op de Bataafse Kamp op school zit, 27% heeft er twee kinderen op zitten en 2% drie kinderen. Van hun kinderen op de Bataafse Kamp, zijn iets meer meisjes (58%) dan jongens (55%). Uit nadere cijfers blijkt dat 48% van de ouders één zoon op school heeft en 7% heeft twee zoons op de school. Waar het om dochters gaat blijkt 47% één dochter op school te hebben en van 11% van de ouders gaan twee dochters naar de Bataafse Kamp.

Keuze voor Bataafse Kamp

Het is voor de school interessant om te weten welke overwegingen een rol hebben gespeeld bij de keuze van ouders om hun kind naar de Bataafse Kamp te sturen. Aan ouders is daarom de vraag voorgelegd om aan te geven welke keuzemogelijkheden van toepassing zijn geweest, op hun keuze voor deze school. Ze konden meerdere keuzes aangeven (zie tabel 15).

De goede reputatie van de Bataafse Kamp speelde voor de meeste ouders een belangrijke rol om hun kind er op school te laten gaan. Ook bereikbaarheid is door 41% genoemd als een belangrijke reden. Slechts 18% van de ouders geeft aan, dat zij gelet hebben op de veiligheid van de school.

Tabel 15. Keuzemogelijkheden die van toepassing waren.

	<i>Absolute aantallen bij n=160 en %</i>
1. Bereikbaarheid	66 personen (41%)
2. Locatie	46 personen (29%)
3. Veiligheid	28 personen (18%)
4. Reputatie	71 personen (44%)
5. Samenstelling van de school	55 personen (34%)
6. Anders, namelijk.....	68 personen (43%)

Een groot percentage ouders heeft daarnaast ook andere redenen opgenoemd die van belang zijn geweest voor de schoolkeuze. Veel ouders (één derde) gaven aan dat de keuze een wens was van hun zoon/dochter. Sommige ouders gaven aan dat de vriendenclub van hun kind, van groot belang is geweest voor de schoolkeuze. Daarmee heeft ruim de helft van deze groep respondenten, in feite de schoolkeuze van het kind gerespecteerd.

Vervolgens is de goede aansluiting vanuit het Montessori-onderwijs, het meest genoemd. Ook is de dakpannenconstructie/-methode een belangrijke reden voor ouders om de Bataafse Kamp als school uit te kiezen. Het feit dat het een openbare school is speelde voor slechts een aantal ouders een rol. Ten slotte, kan de goede indruk die ouders hebben gekregen tijdens voorlichtingsbijeenkomsten, genoemd worden. Voor enkele ouders is de aanwezigheid van verschillende niveaumogelijkheden en een aparte gymnasiumafdeling van groot belang voor de schoolkeuze.

Contact met school

De Bataafse Kamp vindt het van groot belang dat er goede contacten bestaan tussen ouders en school. Er worden jaarlijks verschillende bijeenkomsten georganiseerd om de contacten tussen beide groepen te bevorderen. Om inzicht te krijgen in de betrokkenheid van ouders bij de school van hun kind over het afgelopen schooljaar, is aan hen een aantal vragen voorgelegd.

Tabel 16. Frequentie van contact ouders met school in het afgelopen jaar.

	Frequentie	Percentage
geen contact	4	2,5%
één keer contact	34	21%
aantal keer	109	68%
vaak	9	6%
weet niet	4	2,5%
Totaal	160	100%

Bron: SMO, 2006.

Zoals uit tabel 16 duidelijk wordt, hebben de meeste ouders, ruim tweederde, in het afgelopen schooljaar een aantal keer contact gehad met school. Een kleine minderheid van 6% geeft aan zelfs vaak contact te hebben met de Bataafse Kamp. Slechts één vijfde van de ouders heeft maar één keer contact gehad en 2,5% heeft in het afgelopen jaar helemaal geen contact gehad.

Van de verschillende activiteiten die door de Bataafse Kamp worden georganiseerd, geeft bijna 90% aan deelgenomen te hebben aan de contactavonden met vakleraren en mentoren. Bijna de helft van de ouders is in het afgelopen jaar, maar één keer naar een contactavond

geweest. Bijna een kwart is twee keer geweest en 10% van de ouders zelfs drie keer. Een enkeling is vaker geweest.

Voorlichtingsavonden over o.a. pakket- en/of profielkeuze en het schoolonderzoek, werden het afgelopen jaar door ruim de helft van de respondenten bezocht. Daarvan heeft 42% het bij één bezoek gehouden, 11% is twee keer geweest en 1% zelfs drie keer. Aan algemene ouderavonden heeft 48% van de ouders deelgenomen. Een meerderheid van 44%, heeft het echter bij één keer contact gehouden.

De jaarlijkse koffieavonden voor ouders van een klas, waarin algemene zaken en eventuele problemen van de klas worden besproken, zijn door slechts 19% van de respondenten bijgewoond. Daarvan heeft 14% één avond bijgewoond in het afgelopen jaar en 5% zelfs twee of drie keer. Wanneer het ging om voorlichtingsbijeenkomsten over onderwijsontwikkelingen, is 85% van de ouders thuis gebleven. Slechts 13% heeft daar in het afgelopen jaar één keer contact met school over gehad en 2% is twee keer met school hierover in contact geweest.

Ook op een andere manier kunnen ouders in contact komen met school, namelijk via het ouderplatform. Een aantal respondenten gaf aan, in het afgelopen jaar, via het ouderplatform in contact te zijn geweest met de Bataafse Kamp. Sommige ouders hebben buiten de door school georganiseerde bijeenkomsten om, zelf contact gezocht met school. In sommige gevallen ging het om een gesprek met de mentor van zijn/haar kind(eren) of een persoonlijk gesprek naar aanleiding van een incident. Een aantal ouders gaf aan telefonisch contact te hebben gehad met de mentor en één ouder zelfs via mail.

Het contact dat ouders met school hadden, verliep het afgelopen schooljaar in verreweg de meeste gevallen via de mentor (93%). Ruim 87% gaf aan (ook) contact hebben gehad met een docent. Met teamleiders heeft 13% van de ouders contact gehad en met de vestigingsdirectie bijna 10%. Counselors en vertrouwenspersonen komen eigenlijk niet in beeld. Zo'n 6% van de ouders heeft (ook) met andere medewerkers van school contact gehad. Genoemd werden de receptiemedewerkers, afzonderlijke leraren, begeleiders of coördinatoren.

1.1 Ervaringen met (on)veiligheid

Aan ouders is gevraagd in hoeverre hun kin(eren) in het afgelopen schooljaar, het slachtoffer is (zijn) geweest van één of meerdere onveilige situaties op en rondom school. Uit de resultaten (zie tabel 17) blijkt dat van de respondenten die de vraag hebben beantwoord, 55% aangeeft dat zijn/haar kind geen slachtoffer is geweest van een onveilige situatie op school. Gecorrigeerd voor non-respons, betekent dit bijna 70% van de ouders.

De overige respondenten gaven aan dat hun kind(eren) wel degelijk het slachtoffer is/zijn geweest van één of meerdere onveilige situaties. Volgens 31% van de respondenten, (gecorrigeerd voor non-respons), is zijn/haar kind(eren) het slachtoffer geweest van een onveilige situatie. Verreweg de meerderheid, 21% van de ouders, geeft aan dat het vernieling en diefstal betrof. Volgens 11% heeft zijn/haar kind(eren) (ook) te maken gehad met scheldpartijen en 6% geeft aan dat (ook) sprake is geweest van mondelinge bedreigingen aan het adres van zijn/haar kind. In mindere mate, is een aantal kinderen het slachtoffer geweest van pesterijen en uitsluiting. Dit geldt eveneens voor het geschopt/geslagen en/of lastig gevallen zijn door hangjongeren. Eén ouder gaf aan dat zijn/haar kind met seksuele intimidatie te maken heeft gehad.

Ten slotte, gaf 6% van de ouders aan, dat zijn/haar kind(eren) het slachtoffer is/zijn geweest van iets anders. Eén ouder noemde de drukte op de trappen van het schoolgebouw, als een gevaarlijke situatie, omdat jongens gaan duwen en trekken. Een andere ouder gaf aan dat zijn

kind zich gekleineerd/getreiterd voelt door leraren. Voor het overige werden incidenten genoemd, zoals vernieling van fietsen en grove taalgebruik, beide vallen onder vernieling/diefstal resp. uitschelden.

Tabel 17. Frequentie en wijze van slachtofferschap kinderen van onveiligheid BK.

		Respons	
		N=159	Procent (afgerond)
slachtofferschap kind	10.1 kind is afgelopen jaar uitgescholden	18	9%
	10.2 kind is bedreigd met woorden	10	5%
	10.3 kind is slachtoffer geweest van vernieling/diefstal	34	17%
	10.4 kind wordt buitengesloten	4	2%
	10.5 kind wordt gepest	5	2,5%
	10.6 kind wordt geslagen/geschopt	3	1,5%
	10.7 kind is bedreigd met een wapen	0	0
	10.8 kind is seksueel geïntimideerd (aanraken en woorden)	1	0,5%
	10.9 kind is lastig gevallen door hangjongeren	3	1,5%
	10.10 kind is benaderd door loverboys	0	0
	10.11 kind is slachtoffer geweest van iets anders	10	5%
	10.12 niet van toepassing	109	55%
Totaal	197	100,0%	

Bron: SMO, 2006.

In het geval kinderen het slachtoffer waren geweest van onveilige voorvallen, nam slechts 30% van de ouders contact op met de Bataafse Kamp. Meestal met de klasse mentor of een docent van het betreffende kind. In enkele gevallen hebben ouders de directie benaderd of contact gehad met de conciërge. Eén ouder gaf aan nog van plan te zijn geweest contact op te nemen, maar is van mening dat hij/zij de aanwezige gevoelens van ongenoegen, ook via de ingevulde enquête 'Veilige School' kan uiten.

Het verloop van het contact met school heeft voor 78% van de respondenten tot het gewenste resultaat geleid. Zij zijn van mening dat het probleem 'serieus', 'goed' of 'meteen' is aangepakt. De overige respondenten zijn niet tevreden omdat problemen niet zijn opgelost of slechts deels.

Mening t.a.v. de veiligheid Bataafse Kamp

Op de vraag of respondenten van mening zijn dat de school haar best doet om de veiligheid van hun kinderen te waarborgen, antwoordde bijna de helft, 49%, instemmend. Hiervoor zijn verschillende argumenten als motivatie genoemd, die als volgt kunnen worden geclusterd:

- Voor veel ouders vormt de enquête 'de Veilige School', het bewijs dat de Bataafse Kamp bezig is en blijft, om de veiligheid van haar leerlingen te waarborgen.
- Door een aantal ouders is verder ook genoemd dat de school goede en strenge regels heeft, waarmee problemen snel worden aangepakt. Men waardeert het dat problemen bespreekbaar

worden gemaakt op school en in de klas. Leerlingen worden aangesproken op hun gedrag indien nodig. Eén ouder gaf aan dat de Bataafse Kamp regelmatig laat weten wat er in en rondom de school gebeurt. Ook vinden sommige ouders dat er vele mogelijkheden zijn voor hulp in geval van onveiligheid. Een aantal ouders vindt het geruststellend dat de school hen opbelt wanneer hun kind zich ziek afmeldt en naar huis gaat.

- Ook het toezicht op en rondom school via camera's en surveillance van conciërges tijdens pauzes (pleinwacht) werkt het veiligheidsgevoel van ouders in de hand. Een aantal ouders spreekt de waardering uit dat hier ook sprake van is geweest tijdens buitenschoolse activiteiten, zoals feesten. Ouders worden per brief op de hoogte gebracht door school van dit toezicht.

- Het is de verantwoordelijkheid van de Bataafse Kamp om de veiligheid op school te garanderen, stelt een aantal ouders. Zij hebben (nog) geen negatieve ervaringen gehad op dit gebied en geven de school daarom het voordeel van de twijfel.

Slechts 3% vindt dat de Bataafse Kamp zich onvoldoende inspant om de veiligheid van hun kinderen te garanderen. Zij vinden (som van opsomming) dat de veiligheid onvoldoende is door:

- de groepsvorming buiten schooltijd,
- het gebrek aan toezicht tijdens pauzes op gangen, het traphuis en de kantine,
- de dagelijkse vernieling van fietsen,
- het onvoldoende aanpakken van pestgedrag,
- de afwezigheid van leraren, alleen conciërges zijn zichtbaar bezig met veiligheid,
- het onvoldoende aanwezig zijn van conciërges.

De overige 48% van de ouders heeft geen mening over de inspanningen die de Bataafse Kamp doet m.b.t. de veiligheid.

Cijfer voor veiligheid

Alle respondenten is gevraagd hun waardering voor de veiligheid van de school uit te drukken in een cijfer op een schaal van 1-10. Daaruit blijkt dat van de 160 respondenten 19 personen geen cijfer hebben toegekend. Veelal omdat zij geen mening hebben over de inspanningen die de school levert op dit gebied. Zij hebben er geen zicht op.

Van de 141 ouders die wel een cijfer hebben toegekend, bedraagt het gemiddelde een 7.4. De meeste ouders, 39%, gaven de school het cijfer 8, gevolgd door 33% van de respondenten die de school het cijfer 7 toekende. Twee respondenten kenden de school zelfs het cijfer 10 toe.

Het gemiddelde cijfer is naar beneden getrokken doordat 5% van de ouders de school een onvoldoende toekende. Het gaat in alle gevallen om een vijf. Lager dan dit cijfer is door geen van de respondent voor de veiligheid van de school toegekend.

De meeste respondenten, 84%, beargumenteerden het door hun toegekende cijfer. Uit hun argumenten blijkt dat niet alleen dat de veiligheidsbeleving onder ouders van elkaar verschilt. Ook ten aanzien van eenzelfde veiligheidsbeleving, worden soms uiteenlopende cijfers gegeven. Als voorbeeld worden twee positieve reacties weergegeven:

- *'Ik geef de school het volgende cijfer 9, omdat er volgens mij weinig incidenten zijn'.*
- *'Ik geef de school het volgende cijfer 7, omdat mij geen incidenten bekend zijn'.*

Een groot verschil in toegekend cijfer, maar de argumentatie is bijna gelijk aan elkaar.

De positieve argumentaties zijn vooral het gevolg van de veiligheidsbeleving van het schoolgaande kind. Indien de kinderen van respondenten zich veilig voelen op school en er geen incidenten bekend zijn, is de waardering van de veiligheid hoog. Ouders die een hoge score hebben toegekend, hebben er ook vertrouwen in dat de school haar best doet om de veiligheid van haar leerlingen te waarborgen.

De minst positieve geluiden zijn veelal van ouders waar van het kind slachtoffer is geweest van een onveilige situatie op school. Deze ouders halen ook vaak aan dat zij signalen

ontvangen, veelal van hun kin(eren), dat er regelmatig incidenten plaatsvinden op en rondom de Bataafse Kamp. Ook is door verschillende ouders aangegeven, dat de grootte van de school een probleem vormt. Het grote gebouw leidt ertoe dat onvoldoende toezicht gehouden kan worden op de veiligheid. Een aantal ouders zou graag willen zien dat er extra toezicht komt. Een greep uit de reacties:

- *'Ik geef de school het volgende cijfer: 6, omdat er te weinig toezicht is tijdens pauzes, in gangentraphuis, kantine'.*
- *'Ik geef de school het volgende cijfer: 6, omdat smalle gangen, met te veel leerlingen, vaak te onpersoonlijk d.w.z. docenten kennen leerlingen niet goed genoeg'.*
- *'Ik geef de school het volgende cijfer: 6, omdat ik van horen zeggen, weet dat er wel onveiligheid is, ik denk en hoop dat school haar best blijft doen voor verbetering'.*
- *'Ik geef de school het volgende cijfer: 5, omdat de nieuwe fiets van +/- 400 euro van alle kanten kapot gemaakt is. Na 2 maanden is hij helemaal uit z'n verband, en deden de voor- en achterlamp het niet meer'.*
- *'Ik geef de school het volgende cijfer: 5, omdat mijn zoon i.v.m. pestgedrag naar een andere school is gegaan'.*
- *'Ik geef de school het volgende cijfer: 5, omdat er nog te veel dingen voorvallen'.*

Aanvullende kwesties van onveiligheid

Zaken binnen en rondom de school waar ouders zich in het bijzonder nog zorgen over maken, zijn samen te vatten in de volgende kwesties:

1. Het meest genoemd betreft de vernieling van fietsen in de fietsenstalling. Dit is eerder aan de orde geweest, maar veel respondenten hebben het nogmaals onder de aandacht gebracht. Blijkbaar speelt dit probleem bij nogal wat leerlingen van de Bataafse Kamp. In mindere mate is ook diefstal van persoonlijke spullen uit kluisjes genoemd.
2. De vermeende drugsverkoop rondom de schoolvijver en drankmisbruik.
3. Samenscholing van jongeren, vooral van allochtone afkomst, die zich rondom school ophouden en rondhangen. Zorgt voor angstige gevoelens.
4. De verkeerssituatie op de Sloetsweg (ingang fietsenstalling) is door verschillende ouders als gevaarlijk omschreven.
5. Ten slotte zijn, weliswaar minder vaak, een aantal andere kwesties genoemd waar ouders zich zorgen over maken: de brandveiligheid, de intimidatie van jongere leerlingen door ouderejaars en de anonimiteit die de grote school met zich meebrengt waardoor goed contact tussen leerlingen en docenten ontbreekt.

Opmerkingen ten aanzien van het onderzoek:

Op de enquêtes is zeer positief gereageerd door ouders. Het geeft velen een gevoel dat de Bataafse Kamp serieus bezig met het onderwerp 'veiligheid'. Uit aanvullende opmerkingen blijkt dat dit initiatief door verschillende ouders is gewaardeerd:

- *'Ga door op de ingeslagen weg. Het zorgt er voor dat kinderen met plezier naar school gaan en zichzelf kunnen zijn in een veilige omgeving'.*
- *'Ik sta achter dit onderzoek en erken de moeilijkheid van het onderwerp. Ik wens de school veel succes met dit onderzoek en hoop dat er effectieve maatregelen genomen kunnen worden'.*

De school moet alert blijven voor de algehele veiligheid. Daarnaast pleit een aantal ouders voor een betere communicatie en informatieverstrekking door school naar ouders toe, over veiligheidsmaatregelen.

6. Conclusies en aanbevelingen

Eén van de doelstellingen van het project de ‘Veilige School’, is via onderzoek de mogelijke knelpunten te inventariseren die op het gebied van veiligheid op en rondom de Bataafse Kamp spelen, en die nauw met elkaar samenhangen. Daartoe zijn onder de relevante doelgroepen vragenlijsten afgenomen. De resultaten dienen te leiden tot vaststelling van de vitale thema’s, waarmee een beter en veiliger leef- en leerklimaat bereikt kan worden.

Hoe wordt de veiligheid op en rondom de Bataafse Kamp door de leraren, de leerlingen en hun ouders beleefd en hoe waarden zij het veiligheidsbeleid van de Bataafse Kamp?

In de komende paragrafen worden voor elke doelgroep, de belangrijkste conclusies per thema puntsgewijs uiteengezet. Per doelgroep vindt een terugkoppeling plaats naar de centrale vraag en worden aanbevelingen gedaan voor verbetering van de beleving en waardering van de veiligheid op en rondom de Bataafse Kamp.

6.1 Docenten

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving van docenten is door 94% positief gewaardeerd. Geconcludeerd kan worden dat docenten zich veilig voelen op de Bataafse Kamp. Wel is 20% van de docenten van mening dat de veiligheid in de afgelopen drie jaar is afgenomen. Waar dat gevoel precies door is veroorzaakt, is niet bekend. Veruit de meerderheid van de docenten heeft het afgelopen jaar geen agressieve of gewelddadige aanvaringen met leerlingen of hun ouders gehad. Eén van de docenten verwoordde het als volgt: ‘we mogen niet klagen, maar moeten wel opletten richting de toekomst’.

Aanbevelingen:

- *1. Hoewel men zich veilig voelt, zal de Bataafse Kamp moeten blijven werken aan de veiligheid op school.*

Indien situaties van geweld en/of agressie tussen leerlingen of naar leraren zich voordoen, wordt door de meeste docenten ingegrepen. Veelal blijft het beperkt tot een mondelinge terechtwijzing. Door bijna een kwart van de leraren is aangegeven, dat zij niet weten of soms niet weten hoe te handelen. Bovendien voelen docenten zich bij ingrijpen meer gesteund door collega’s dan door de schoolleiding. Ook de ondersteuning van docenten door de schoolleiding zou verbeterd kunnen worden.

- *2. Docenten zouden instrumenten aangereikt moeten krijgen, om te leren beter te handelen in geval van geweld en agressie. Ook docenten die weten hoe te moeten optreden, kunnen er hun voordeel mee doen en hun kennis en ervaring delen met collega’s. Op deze manier zou wellicht meer vertrouwen kunnen ontstaan tussen leraren en de schoolleiding over het ingrijpen van leraren.*

Waardering veiligheidsbeleid:

Om het beleid van de Bataafse Kamp op het gebied van veiligheid te kunnen waarderen, moeten docenten wel op de hoogte zijn van de inhoud ervan. De helft van de leraren gaf aan niet op de hoogte te zijn van de veiligheidsmaatregelen. Ook bestaat onduidelijkheid over de vraag welke veiligheidsmaatregelen daadwerkelijk op school van kracht zijn en welke niet. Een aantal maatregelen is door sommige docenten als onderdeel van het veiligheidsbeleid van

de Bataafse Kamp aangegeven. Door andere docenten wordt de aanwezigheid van die zelfde maatregelen op school juist ontkend.

Slechts 41% van de leraren vindt de regels en procedures voor het indienen en afhandelen van klachten over geweld en agressie helder. Een leraar die het daar niet mee eens is, is van mening dat sommige leerlingen 'de dans erg makkelijk ontspringen' met een smoes. Verder is ook het Politieconvenant onder bijna 90% van de leraren onbekend!

De onbekendheid van het veiligheidsbeleid, leidt tot haar 'onzichtbaarheid'. Eén docent plaatste de volgende opmerking: 'Groot manco: geen beleid op het gebied van veiligheid'.

- *3. Er moet door de Bataafse Kamp veel duidelijker en beter gecommuniceerd worden over de inhoud van haar veiligheidsbeleid. Zowel naar haar medewerkers toe als naar leerlingen en hun ouders, zo blijkt uit analyse van de vragenlijsten. De school zou meer informatie moeten verstrekken over o.a. het schoolbeleid, de leefregels, het Politieconvenant Scholeneiland en andere preventieve maatregelen. Ook over de afhandeling van klachten moet meer helderheid komen.*

Beeldvorming Bataafse Kamp

Ook ten aanzien van de beeldvorming van de Bataafse Kamp bestaan verschillende opvattingen tussen leraren. Hoewel de Bataafse Kamp geen zwarte school is, is een kwart van de leraren deze mening wel toegedaan. Een ruime meerderheid geeft aan weinig af te weten van de achtergrond van allochtone leerlingen, maar is er wel in geïnteresseerd. Ook is ruim een derde van mening, dat de betrokkenheid van allochtone ouders met school te wensen over laat. Anderzijds vindt een gelijk aantal docenten dat de Bataafse Kamp geen extra inspanningen levert om dit contact te bevorderen. Hier staat tegenover dat bijna de helft van de leraren dit contact juist bevorderlijk acht voor verbetering van de schoolprestaties van de allochtone leerlingen.

- *4. De Bataafse Kamp zou meer inspanningen kunnen verrichten om het contact met allochtone ouders te bevorderen. Dit is in het voordeel van de allochtone leerlingen. Leraren zouden meer mogelijkheden moeten krijgen, om zich te verdiepen in de achtergrond van hun allochtone leerlingen. Dat vergroot het begrip naar deze leerlingen toe.*

6.2 Leerlingen

Veiligheidsbeleving

Een ruime meerderheid van de leerlingen voelt zich veilig op de Bataafse Kamp. Zij hebben het gevoel zichzelf te kunnen zijn en voor hun mening uit te kunnen komen, zonder angst te hebben. Ruim de helft geeft aan dat het vertrouwen op een goede aanpak en naleving van school, mee speelt bij het veiligheidsgevoel.

Voor een minderheid van 15% geldt dit positieve veiligheidsgevoel echter niet. Deze groep leerlingen voelt zich vooral niet veilig door vernieling of diefstal van eigendommen.

- *5. De Bataafse Kamp zou extra surveillance kunnen inschakelen om de fietsenstalling te bewaken. Vooral vernieling van fietsen is een groot probleem. Ook beroving uit kluisjes is door verschillende personen opgegeven! Daar zou een oplossing voor moeten komen. Kluisjes horen spullen te beschermen tegen diefstal!*

Leerlingen die aangaven vaak verantwoordelijk te zijn voor onveiligheid bij medeleerlingen, 2%, doen dit vooral door lichamelijk geweld toe te passen. Leerlingen die soms voor overlast zorgen, 3,5%, houden het vooral bij schelden. Men gaat hier vooral toe over, door verveling of omdat men zelf gepest wordt.

Indien leerlingen op de hoogte zijn van een onveilige situatie op school, dan wordt dit door bijna de helft doorverteld aan een klasgenoot. Iets meer dan een derde meldt dit ook bij zijn/haar mentor. Zo'n 15% maakt helemaal geen melding, waarvan 4% uit angst.

- *6. De Bataafse Kamp zou meer aandacht moeten schenken aan het winnen van het vertrouwen van leerlingen, opdat zij vaker melding maken van een onveilige situatie op school bij een mentor of leraar. Het is zowel in het belang van de school als van leerlingen dat onveilige situaties worden gemeld!*

Waardering veiligheidsbeleid:

Bijna 80% van de leerlingen houdt zich aan de leefregels. Aan leerlingen is echter niet gevraagd of zij bekend zijn met de leefregels en andere schoolregels. Wel hebben veel leerlingen vertrouwen in de aanpak van school om onveilige situaties aan te pakken.

- *7. De Bataafse Kamp zou leerlingen wellicht attenter kunnen maken op de leefregels.*

6.3 Ouders

Waardering en veiligheidsbeleving

De Bataafse Kamp staat bij ouders goed aangeschreven. De helft van de ouders is van mening dat de Bataafse Kamp haar best doet om een veilig schoolklimaat te bevorderen. Slechts 3% is het daar niet mee eens. De school krijgt een ruime voldoende van de ouders voor de veiligheid. Wel dient de school alert te blijven en hebben sommige ouders behoefte aan meer informatie over veiligheidsmaatregelen. Vooral omdat men de situatie rond de schoolvijver niet vertrouwd, waar gedeald zou worden. Ook is men ontevreden over de samenschooling van allochtone jongeren. Ten slotte zorgt vooral de verkeerssituatie rond de Sloetsweg voor ongerustheid.

- *8. De Bataafse Kamp zou voor ouders speciaal voorlichtingsmateriaal kunnen maken of avonden kunnen organiseren, waarin veiligheidskwesties nader aan de orde komen. Ouders zouden de mogelijkheid gegeven kunnen worden hun bezorgdheid over bepaalde kwesties te uiten. Het is aan de school een luisterend oor te bieden en zo veel mogelijk ongerustheid weg te nemen. Dit is ook in het belang van de school.*
- *9. De Bataafse kamp zou iets moeten doen aan problemen van samenschooling van allochtone jongeren, bijvoorbeeld in samenwerking met de wijkagent of allochtone ondernemers.*

Eenderde van de ouders geeft aan dat zijn/haar kind(eren) in het afgelopen jaar slachtoffer is geweest van een onveilige situatie op school. Hiervan heeft maar een derde contact opgenomen met school. In de meeste gevallen is de kwestie naar tevredenheid opgelost. De kwestie die de meeste ouders stoort, betreft het toezicht op de fietsenstalling. Veel ouders maken melding van vernieling van de fiets van hun kind. Daar zouden zij graag een oplossing voor zien. Onder punt 5 is al een aanbeveling gedaan om het toezicht op de fietsenstalling te verbeteren.

De meeste ouders hebben contact gehad met school in het afgelopen schooljaar. Eenderde van de ouders gaf te kennen geen contact te hebben gehad. Leraren pleitten voor intensiever contact met allochtone ouders, kon al worden opgemaakt. Uit analyse van de resultaten van de ouders, komt echter niet naar voren dat het vooral allochtone ouders zijn die geen contact hebben met school. In tegendeel. Zij hebben de meest intensieve contacten onderhouden, in tegenstelling tot de autochtone ouders. Het verschil kan verklaard worden door selectie van de populatie ouders.

- *10. De Bataafse Kamp zou wellicht extra inspanningen kunnen verrichten om te proberen ouders, autochtoon en allochtoon, te betrekken bij de schoolzaken van hun kinderen. Vooral de ouders die helemaal geen contact met school onderhouden.*

Literatuurlijst

- Enquêtes van docenten, leerlingen en ouders.
- Schoolregels OSG Hengelo Vestiging Bataafse kamp.
- Website Bataafse Kamp: <http://www.osgbk.nl/index2.php>

Bijlagen

- I. Vragenlijst docenten**
- II. Vragenlijst leerlingen**
- III. Vragenlijst ouders**

Bijlage I. Vragenlijst docenten

Algemene beleving van veiligheid

1. De volgende stellingen gaan over u beleving van de veiligheidssituatie op uw school. Geef de mate aan waarin u het oneens of eens bent met de stellingen.

	Ze er oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Ze er eens	Weet niet/geen mening
Ik voel me veilig op school	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Collega's voelen zich veilig op de school	☐	☐	☐	☐	☐	☐

2. De volgende stellingen gaan over de gevolgen van de veiligheidssituatie op uw school voor uw werk. Geef de mate aan waarin u het oneens of eens bent met de stellingen.

	Ze er oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Ze er eens	Weet niet/geen mening
Door de agressie en het geweld op mijn school meld ik mij vaker ziek.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door de agressie en het geweld op mijn school heb ik minder plezier in mijn werk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door de agressie en het geweld op mijn school functioneer ik minder goed in mijn werk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door de agressie en het geweld op mijn school functioneer ik minder goed buiten mijn werk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Door de agressie en het geweld op school overweeg ik te stoppen met mijn werk.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

3. De volgende vragen gaan over de ontwikkeling van de veiligheidssituatie op uw school in de afgelopen 3 jaar. Geef aan of u het eens of oneens bent met de stellingen.

	Is sterk afge- nomen	Is licht afge- nomen	Is gelijk gebleven	Is licht toe- genomen	Is sterk toe- genomen	Weet niet/geen mening
De veiligheid op mijn school voor mezelf	☐	☐	☐	☐	☐	☐
De veiligheid op mijn school voor collega's	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Geweld en agressie van leerlingen onderling

4. De volgende vragen gaan over de gebeurtenissen tussen leerlingen onderling. Hoe vaak bent u getuige geweest van de volgende gebeurtenissen op uw school in het afgelopen jaar?

	Niet	Eén of enkele keren per jaar	Eén of enkele keren per maand	Eén of enkele keren per week	Dagelijks	Weet niet/geen mening
Leerlingen schelden elkaar uit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken discriminerende opmerkingen over religies, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen beschadigen of vernielen elkaars eigendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Seksuele intimidatie tussen leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen bedreigen elkaar verbaal met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen bedreigen elkaar schriftelijk of via e-mail of via sms met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen gebruiken geweld zoals slaan en schoppen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen gebruiken geweld met een wapen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. De volgende vragen gaan over gebeurtenissen tussen leerlingen onderling. Hoeveel leerlingen waren in het afgelopen jaar op uw school betrokken bij de volgende gebeurtenissen? Beantwoord de onderstaande vragen alleen voor de gebeurtenissen waarvan u zelf getuige bent geweest.

	Nooit	Is minimaal één leerling overkomen	Is enkele leerlingen overkomen	Is vrij veel leerlingen overkomen	Is zeer veel leerlingen overkomen	Weet niet/geen mening
Leerlingen schelden elkaar uit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken discriminerende opmerkingen over religies, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen beschadigen of vernielen elkaars eigendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Seksuele intimidatie tussen leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen bedreigen elkaar verbaal met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen bedreigen elkaar schriftelijk of via e-mail of via sms met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen gebruiken geweld zoals slaan en schoppen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ervaringen leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel met geweld en agressie van leerlingen en ouders

6. De volgende vragen gaan over gebeurtenissen in contact met leerlingen. Hoe vaak zijn de volgende gebeurtenissen u in het afgelopen jaar zelf overkomen.

	Niet	Eén of enkele keren per jaar	Eén of enkele keren per maand	Eén of enkele keren per week	Dagelijks	Weet niet/geen mening
Leerlingen schelden u uit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken discriminerende opmerkingen over uw religie, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen beschadigen of vernielen uw eigendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken ongewenste seksuele toespelingen (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen bedreigen u verbaal met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Leerlingen bedreigen u schriftelijk, via e-mail of via sms met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen gebruiken geweld tegen u zoals slaan en schoppen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen gebruiken geweld met een wapen tegen u	☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. De volgende vragen gaan over gebeurtenissen in contact met ouders. Hoe vaak zijn de volgende gebeurtenissen u in het afgelopen jaar overkomen.

	Niet	Eén of enkele keren per jaar	Eén of enkele keren per maand	Eén of enkele keren per week	Dagelijks	Weet niet/geen mening
Ouders schelden u uit	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders maken discriminerende opmerkingen over uw religie, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders beschadigen of vernielen uw eigendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders beschadigen of vernielen eigendommen van de school	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders maken ongewenste seksuele toespelingen (seksuele intimidatie) naar u	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders bedreigen u met verbaal geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders bedreigen u schriftelijk (dreigbrief) of via e-mail of via sms met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders gebruiken geweld tegen u zoals slaan en schoppen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders gebruiken geweld tegen u met een wapen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ingrijpen bij agressie en geweld

8. De volgende uitspraken hebben betrekking op hoe vaak u ingrijpt bij geweld en agressie door leerlingen onderling. Wilt u steeds aangeven in welke mate dit volgens u het geval is?

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Niet van toepassing
Ik grijp in wanneer leerlingen elkaar beledigen (schelden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen discriminerende opmerkingen maken over religie, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen ongewenste seksuele toespelingen maken (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen zich agressief gedragen (dreigen met geweld of daadwerkelijk geweld)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. De volgende uitspraken hebben betrekking op hoe vaak u ingrijpt als leerlingen geweld en agressie uiten naar uzelf. Wilt u steeds aangeven in welke mate dit volgens u het geval is?

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Niet van toepassing
Ik grijp in wanneer leerlingen mij beledigen (schelden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen discriminerende opmerkingen maken over mijn religie, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen ongewenste seksuele toespelingen maken (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen zich agressief gedragen (dreigen met geweld of daadwerkelijk geweld)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10. De volgende uitspraken hebben betrekking op hoe vaak u ingrijpt als leerlingen geweld en agressie uiten naar collega's. Wilt u steeds aangeven in welke mate dit volgens u het geval is?

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Niet van toepassing
Ik grijp in wanneer leerlingen mijn collega's beledigen (schelden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen naar mijn collega's toe discriminerende opmerkingen maken over religie, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen zich naar mijn collega's toe schuldig maken aan ongewenste seksuele toespelingen maken (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen zich naar mijn collega's toe agressief gedragen (dreigen met geweld of daadwerkelijk geweld)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

11. De volgende uitspraken hebben betrekking op de wijze waarop u ingrijpt bij geweld en agressie door leerlingen. Wilt u steeds aangeven wat voor u van toepassing is? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Mondelinge terechtwijzing	Uit de klas sturen	Gesprek achteraf met de betrokkene	Inlichten schoolleiding	Inlichten ouders	Inlichten politie	Niet van toepassing
Ik grijp in wanneer leerlingen zich beledigend uitlaten (schelden) door...	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen discriminerende opmerkingen maken over religie, ras, seksuele geaardheid of sekse door...	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer leerlingen ongewenste seksuele toespelingen maken (seksuele intimidatie) door...	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Ik grijp in wanneer leerlingen zich agressief gedragen (dreigen met geweld of daadwerkelijk geweld) door...

12. De volgende uitspraken hebben betrekking op de mate waarin u ingrijpt indien collega's geweld en agressie tegen leerlingen uiten. Wilt u steeds aangeven in welke mate dit volgens u het geval is?

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Niet van toepassing
Ik grijp in wanneer collega's leerlingen beledigen (schelden)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer collega's naar leerlingen toe discriminerende opmerkingen maken over religie, ras, seksuele geaardheid of sekse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer collega's zich naar leerlingen toe schuldig maken aan ongewenste seksuele toespelingen (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer collega's zich naar leerlingen toe agressief gedragen (verbaal geweld of daadwerkelijk geweld)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

13. De volgende uitspraken hebben betrekking op de wijze waarop u ingrijpt bij geweld en agressie door docenten. Wilt u steeds aangeven wat voor u van toepassing is? (meerdere antwoorden mogelijk)

	Grijp ik niet in	Raadpleeg ik een collega	Licht ik een vertrouwenspersoon van school in	Heb ik een gesprek achteraf met mijn collega	Licht ik de schoolleiding in	Niet van toepassing
Wanneer docenten zich beledigend uitlaten (schelden) dan...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer docenten opmerkingen maken over religie, ras, seksuele geaardheid of sekse maken dan...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer docenten ongewenste seksuele toespelingen maken (seksuele intimidatie) dan....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer docenten zich agressief gedragen (dreigen met geweld of daadwerkelijk geweld) dan...	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14. Weet u hoe u moet ingrijpen als u wordt geconfronteerd met agressie of geweld door leerlingen op uw school?

- Niet
- Meestal niet
- Soms wel, soms niet
- Meestal wel
- Altijd
- Niet van toepassing

Schoolbeleid preventie, maatregelen, regels en steun

15. De volgende uitspraken hebben betrekking op maatregelen om agressie en geweld te voorkomen op uw school. Wilt u steeds aangeven of deze maatregelen op uw school aanwezig zijn? Geeft u vervolgens aan in welke mate deze maatregelen naar uw mening op uw school aanwezig zijn.

	Wel aanwezig	Niet aanwezig	Weet niet/ geen mening	Te weinig aanwezig	Voldoende aanwezig	Te veel aanwezig
Bij ons op school bestaan heldere regels m.b.t. omgangsvormen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school wordt aandacht besteed aan manieren om goed met elkaar om te gaan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school is beleid geformuleerd ter preventie van agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school wordt via voorlichting aan leerlingen aandacht besteed aan preventie van agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school wordt via voorlichting aan ouders aandacht besteed aan preventie van agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school worden hulpverleners (psychosociaal) voor leerlingen ingeschakeld bij de preventie van agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school wordt via voorlichting aan leerkrachten aandacht besteed aan preventie en/of effectief ingrijpen bij agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school wordt via trainingen/workshops aan leerkrachten aandacht besteed aan preventie en/of effectief ingrijpen bij agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school maken we daadwerkelijk gebruik van een draaiboek voor het omgaan met agressie en geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐

16. De volgende uitspraken hebben betrekking op regels en maatregelen om agressie en geweld aan te pakken op uw school. Wilt u steeds aangeven of onderstaande uitspraken voor uw school van toepassing zijn.

	Zeer oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Zeer eens	Weet niet/ geen mening
Wanneer een leerling zich onacceptabel gedraagt, heb ik voldoende mogelijkheden om op te treden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bij ons op school bestaan heldere regels en procedures voor het indienen en afhandelen van klachten over geweld en agressie	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klachten over geweld en agressie worden op mijn school naar behoren afgehandeld	☐	☐	☐	☐	☐	☐

17. De volgende uitspraken hebben betrekking op de steun die wordt gegeven aan u indien u ingrijpt bij ongewenst gedrag door leerlingen. Wilt u steeds aangeven of onderstaande uitspraken voor uw school van toepassing zijn.

	Zeer oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Zeer eens	Weet niet/ geen mening
Ik voel mij gesteund door mijn collega's wanneer ik een leerling wegens onacceptabel gedrag uit de klas stuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me gesteund door mijn collega's wanneer ik een melding maak van onacceptabel gedrag van een leerling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me gesteund door mijn collega's wanneer ik ouders inlicht bij onacceptabel gedrag van een leerling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me gesteund door de schoolleiding wanneer ik een leerling wegens onacceptabel gedrag uit de klas stuur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me gesteund door de schoolleiding wanneer ik melding maak van onacceptabel gedrag van een leerling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik voel me gesteund door de schoolleiding wanneer ik ouders inlicht bij onacceptabel gedrag van een leerling	☐	☐	☐	☐	☐	☐

18. De volgende uitspraken hebben betrekking op eventuele tegenwerking die op school wordt ondervonden bij het melden van agressie en geweld. Wilt u steeds aangeven in welke mate dit volgens u het geval is?

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Weet niet/ geen mening
Ik meld wel eens zaken niet bij de schoolleiding omdat ik denk dat het toch geen zin heeft	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn schoolleiding verdoezelt agressie en geweld uit angst voor de goede naam van de school	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mijn schoolleiding verdoezelt agressie en geweld in het belang van de betrokken leerling(en)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. De volgende vragen gaan over de tien leefregels van de Bataafse Kamp. Geef bij elke leefregel de mate aan in hoeverre u die naleeft?

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Weet niet/ geen mening
We houden ons aan de schoolregels.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig en prettig kan voelen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen en personeel gaan in respect met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We respecteren onze onderlinge verschillen en niemand wordt gepest of gediscrimineerd.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

We helpen elkaar zo goed we kunnen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We zijn samen verantwoordelijk voor een schone school.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We gedragen ons altijd fatsoenlijk en helpen elkaar daaraan te denken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We durven ons te verontschuldigen voor onze fouten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Op school doet iedereen zijn best.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We leren niet voor de school maar voor het leven.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. De volgende vragen gaan over de tien leefregels van de Bataafse Kamp. Geef bij elke leefregel de mate aan waarin u toezicht houdt op naleving ervan door de leerlingen.

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd	Weet niet/ geen mening
We houden ons aan de schoolregels.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig en prettig kan voelen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen en personeel gaan in respect met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We respecteren onze onderlinge verschillen en niemand wordt gepest of gediscrimineerd.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We helpen elkaar zo goed we kunnen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We zijn samen verantwoordelijk voor een schone school.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We gedragen ons altijd fatsoenlijk en helpen elkaar daaraan te denken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We durven ons te verontschuldigen voor onze fouten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Op school doet iedereen zijn best.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
We leren niet voor de school maar voor het leven.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. De volgende uitspraken hebben betrekking op de verschillende disciplinaire maatregelen die tegen leerlingen opgelegd kunnen worden. In hoeverre hebt u het afgelopen schooljaar één of meerdere disciplinaire maatregelen tegen één of meerdere leerlingen toegepast?

	Nooit	Bijna nooit	Soms	Bijna altijd	Altijd	Weet niet/ geen mening
Waarschuwen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Op een andere plaats zetten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tijdelijk op de gang zetten	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Extra of ander werk geven	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Naar de schoolleiding sturen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Agressie en geweld

22. De volgende vragen gaan over gebeurtenissen in contacten met ouders van leerlingen. Hoe vaak zijn in het afgelopen jaar de volgende gebeurtenissen uzelf of uw collega's overkomen vanwege de seksuele voorkeur van uzelf of uw collega's?

	Nooit	Eén of enkele keren per jaar	Eén of enkele keren per maand	Eén of enkele keren per week	Dagelijks	Weet niet/geen mening
Ouders schelden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders beschadigen of vernielen eigendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders maken ongewenste seksuele toespelingen (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders dreigen met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders gebruiken geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐

23. De volgende vragen gaan over gebeurtenissen in contacten met collega's. hoe vaak zijn in het afgelopen jaar de volgende gebeurtenissen uzelf of uw collega's overkomen vanwege de seksuele voorkeur van uzelf of uw collega's?

	Nooit	Eén of enkele keren per jaar	Eén of enkele keren per maand	Eén of enkele keren per week	Dagelijks	Weet niet/geen mening
Collega's schelden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Collega's beschadigen of vernielen eigendommen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Collega's maken ongewenste seksuele toespelingen (seksuele intimidatie)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Collega's dreigen met geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Collega's gebruiken geweld	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. De volgende stelling gaat over uw beleving van het schoolklimaat ten aanzien van seksuele voorkeuren. Geef de mate aan waarin u het oneens of eens bent met de stelling.

	Zeer oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Zeer eens	Weet niet/geen mening
Ons schoolklimaat is dusdanig dat een werknemer voor zijn seksuele geaardheid kan uitkomen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Docenten maatschappijleer en geschiedenis

Bent u geen docent maatschappijleer en/of geschiedenis dan zijn deze vragen niet op u van toepassing. U kunt doorgaan met vraag 32.

25. Indien u les geeft in maatschappijleer of geschiedenis, heeft eventuele agressie van leerlingen tegen u te maken met specifieke onderwerpen waaraan uw in uw lessen aandacht besteedt?

- Nooit
- Soms
- Meestal
- Weet niet
- Niet van toepassing

26. Hoe vaak zijn de volgende gebeurtenissen in het afgelopen jaar uzelf overkomen?

	Nooit	Eén of enkele keren in het gehele jaar	Eén of enkele keren per maand	Eén of enkele keren per week	Dagelijks	Weet niet/geen mening
Leerlingen maken grievende opmerkingen over joden c.q. bagatelliseren de holocaust	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken grievende opmerkingen over de islam	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken grievende opmerkingen over homoseksualiteit	☐	☐	☐	☐	☐	☐

27. Zijn de volgende gebeurtenissen in het afgelopen jaar uw collega's overkomen? Zo ja, hoeveel collega's is dat dan overkomen? Indien u een leerkracht bent beantwoord de volgende vraag dan voor de leerkrachten op uw school; indien u een onderwijsondersteunende functie heeft beantwoord de volgende vragen dan voor de onderwijsondersteuners op uw school.

	Is niet voor gekomen	Is minimaal één collega overkomen	Is enkele collega's overkomen	Is vrij veel collega's overkomen	Is zeer veel collega's overkomen	Weet niet/geen mening
Leerlingen maken grievende opmerkingen over joden c.q. bagatelliseren de holocaust	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken grievende opmerkingen over de islam	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen maken grievende opmerkingen over homoseksualiteit	☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. In welke mate grijpt u in indien sprake is van één van onderstaande gebeurtenissen?

	Grijp ik niet in	Meestal niet	Soms wel	Meestal wel	Altijd	Weet niet/geen mening
Wanneer een leerling een negatieve opmerking maakt over joden c.q. de holocaust bagatelliseert dan...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer een leerling een negatieve opmerking maakt over de islam dan...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wanneer een leerling een negatieve opmerking maakt over homoseksualiteit dan...	☐	☐	☐	☐	☐	☐

29. Op welke manier grijpt u in bij grievende opmerkingen? Meerdere antwoorden mogelijk.

	Verbale reprimande	Uit de klas sturen	Gesprek achteraf met de betrokkenen	Inlichten schoolleiding	Inlichten ouders	Niet van toepassing
Ik grijp in wanneer een leerling een negatieve opmerking maakt over joden c.q. de holocaust bagatelliseert door...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer een leerling een negatieve opmerking maakt over de islam door...	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ik grijp in wanneer een leerling een negatieve opmerking maakt over homoseksualiteit door...	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Beeldvorming

30. De volgende stellingen hebben betrekking op de samenstelling en kennis van de achtergronden van de leerlingen op uw school. Geef de mate aan waarin u het oneens of eens bent met de stelling.

	Zeer oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Zeer eens	Weet niet/geen mening
Mijn school is een multiculturele school wat betreft de samenstelling van de leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een toename van allochtone leerlingen op mijn school juich ik toe	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een toename van allochtone leerlingen op mijn school vind ik een slechte ontwikkeling	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als docent weet ik te weinig af van de achtergrond van de allochtone leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Als docent ben ik niet geïnteresseerd in de achtergrond van de allochtone leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Een toename van allochtone docenten op mijn school juich ik toe	☐	☐	☐	☐	☐	☐

31. De volgende stellingen gaan over de mate en het verloop van het contact tussen de school en de ouders van allochtone leerlingen. Geef de mate aan waarin u het oneens of eens bent met de stelling.

	Zeer oneens	Oneens	Eens noch oneens	Eens	Zeer eens	Weet niet/geen mening
Ouders van allochtone leerlingen zijn voldoende betrokken bij de schoolprestaties van hun kinderen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders van allochtone leerlingen weten mij goed te vinden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ouders van allochtone leerlingen zijn voor mij goed bereikbaar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Het contact met ouders van allochtone leerlingen verloopt moeizamer dan met die van autochtone leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

De school doet extra inspanningen om allochtone ouders bij het schoolgebeuren van hun kind te betrekken	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Goede contacten tussen de school en de ouders van allochtone leerlingen, leiden doorgaans tot betere schoolresultaten van de allochtone leerlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Aanvullende opmerkingen

32. Kunt u in eigen woorden opschrijven wat u vindt van de veiligheid op school en aanvullende opmerkingen over dit onderzoek geven?

Algemene vragen

Wilt u bij de invulvragen uw antwoord binnen het kader invullen?

33. Wat is uw geboortedatum (dag, maand en jaar)?

--	--	--	--	--	--

34. Wat is uw geslacht?

- Man
 Vrouw

35. Hoe omschrijft u uw seksuele geaardheid?

- Heteroseksueel
 Biseksueel
 Homoseksueel/lesbisch
 Geen mening/wil niet zeggen

Aanstelling en functie

36. Hoe lang bent u in totaal op de school werkzaam?

☐ Korter dan 1 jaar	☐ 5 t/m 9 jaar
☐ 1 t/m 2 jaar	☐ 10 t/m 15 jaar
☐ 3 t/m 4 jaar	☐ 16 jaar of langer

37. Wat is de omvang van uw aanstelling?

- 0,3 fte of minder
 0,4 t/m 0,7 fte
 0,8 fte of meer

38. Heeft u een tijdelijke of vaste aanstelling?

- Vast
 Tijdelijk

39. In welke functie bent u werkzaam? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Een onderwijsgevend functie
 Een onderwijsondersteunende functie
 Een leidinggevende functie

- Anders, namelijk

De school waar u werkzaam bent

40. Bent u op meerdere scholen of vestigingen van een school werkzaam?

- Nee
 Ja, op twee of meer scholen
 Ja, op twee of meer vestigingen van een school

41. Binnen wat voor soort onderwijs bent u werkzaam? Indien u binnen meerdere soorten onderwijs werkzaam bent kruist u dan (maximaal 3) soorten onderwijs aan waarin u de meeste uren werkzaam bent.

- VMBO theoretische leerweg
 HAVO
 VWO
 Gymnasium

42. Hebben de leerlingen op uw school voornamelijk een autochtone of een allochtone achtergrond? Indien uw school bestaat uit meerdere vestigingen beantwoordt deze vraag dan waar u de meeste uren werkzaam bent.

- uitsluitend autochtoon
 voornamelijk autochtoon
 evenveel autochtoon als allochtoon
 voornamelijk allochtoon
 uitsluitend allochtoon

43. Welke etnische achtergrond hebben de leerlingen op uw school?

- Nederlands
 Turks
 Suryoyo (Aramees/Assyrisch)
 Antilliaans/Arubaans
 Surinaams
 Marokkaans
 Irakees
 Iranees
 Ik weet het niet
 Anders, nl _____

Bijlage II. Vragenlijst leerlingen

Leerlinggegevens

Veiligheid op school is belangrijk. Wanneer je gepest wordt of met groter geweld te maken hebt, kun je je onveilig gaan voelen. Wij willen graag weten hoe veilig je je voelt op deze school. Daarom willen we je graag een korte vragenlijst laten invullen. De vragen gaan over de veiligheidssituatie op jouw school.

Bij de beantwoording van deze vragenlijst blijven je persoonlijke gegevens anoniem. Toch zouden wij graag een paar algemene gegevens van jou willen weten:

1. Ben jij een meisje of een jongen?

- Jongen
- Meisje

2. Wat is je geboortejahr?

19 __

3. Welke leerweg volg je?

- VMBO theoretische leerweg / HAVO-klas (leerjaar 1 en 2)
- HAVO/VWO (leerjaar 1 en 2)
- Gymnasiumklas (leerjaar 1 en 2)
- VMBO theoretische leerweg (leerjaar 3 en 4)
- HAVO-klas (leerjaar 3 t/m 5)
- Atheneumklas (leerjaar 3 t/m 6)
- Gymnasiumklas (leerjaar 3 t/m 6)

4. In welk leerjaar zit je?

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

5. Wat is het geboorteland van je moeder?

6. Wat is het geboorteland van je vader?

7. Tot welke etnische groep behoor jij?

- Nederlands
 - Turks
 - Suryoyo (Aramees, Assyrisch)
 - Antilliaans/Arubaans
 - Surinaams
 - Marokkaans
 - Afghaans
 - Chinees
 - Weet ik niet
 - Anders, nl
-

Vragen over de veiligheidssituatie op school

8. Ik voel me op school veilig genoeg om:	Zeer oneens	Oneens	eens noch oneens	Eens	Zeer eens
te zijn wie ik ben	☐	☐	☐	☐	☐
voor mijn geloof uit te komen	☐	☐	☐	☐	☐
mijn mening te geven	☐	☐	☐	☐	☐
te kiezen en te doen wat ik wil	☐	☐	☐	☐	☐
te gaan en te staan waar ik wil	☐	☐	☐	☐	☐
9. Ik voel me veilig	Zeer oneens	Oneens	eens noch oneens	Eens	Zeer eens
in de klas	☐	☐	☐	☐	☐
in het schoolgebouw	☐	☐	☐	☐	☐
in de kantine/aula	☐	☐	☐	☐	☐
op het schoolplein	☐	☐	☐	☐	☐
in de buurt van de school	☐	☐	☐	☐	☐
tussen huis en school	☐	☐	☐	☐	☐

10. Ik voel me veilig omdat de school:	Zeer oneens	Oneens	eens noch oneens	Eens	Zeer eens
goed op de regels let	☐	☐	☐	☐	☐
goed helpt als je hulp vraagt	☐	☐	☐	☐	☐
pesten en geweld goed aanpakt	☐	☐	☐	☐	☐
discriminatie goed aanpakt	☐	☐	☐	☐	☐
11. Ik voel me onveilig op school door:	Zeer oneens	Oneens	eens noch oneens	Eens	Zeer eens
leerlingen van mijn school	☐	☐	☐	☐	☐
docenten	☐	☐	☐	☐	☐
andere mensen die op school werken; bijvoorbeeld conciërges, kantinepersoneel, administratie, etc.	☐	☐	☐	☐	☐
leerlingen van een andere school	☐	☐	☐	☐	☐
12. Ik voel me onveilig op school door:	Zeer oneens	Oneens	eens noch oneens	Eens	Zeer eens
het uitschelden	☐	☐	☐	☐	☐
het dreigen met woorden	☐	☐	☐	☐	☐
het stuk maken of stelen van mijn spullen	☐	☐	☐	☐	☐
de uitsluiting (niet mee mogen doen)	☐	☐	☐	☐	☐
het pesten	☐	☐	☐	☐	☐
het lichamelijke geweld (slaan en schoppen)	☐	☐	☐	☐	☐
het dreigen met een wapen	☐	☐	☐	☐	☐
het seksueel geweld (met kijken, woorden, aanraken)	☐	☐	☐	☐	☐
de hangjongeren	☐	☐	☐	☐	☐
de loverboys	☐	☐	☐	☐	☐

13. Ik word op school gepest of gediscrimineerd:	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal	Altijd
om mijn uiterlijk (gewicht, omvang, lengte etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
om mijn kleding (extravagant, hoofddoek, niet modieus, etc.)	☐	☐	☐	☐	☐
om wat ik wel en niet goed kan	☐	☐	☐	☐	☐
om mijn afkomst, geloof of cultuur	☐	☐	☐	☐	☐
om de manier waarop ik spreek en schrijf	☐	☐	☐	☐	☐
omdat ik een jongen of een meisje ben	☐	☐	☐	☐	☐
omdat ze denken dat ik homo of lesbo ben	☐	☐	☐	☐	☐

14. Ik maak het voor anderen onveilig op school door:	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd
uitschelden	☐	☐	☐	☐	☐
bedreigen met woorden	☐	☐	☐	☐	☐
stuk maken of stelen van spullen	☐	☐	☐	☐	☐
uitsluiten (niet mee laten doen)	☐	☐	☐	☐	☐
pesten	☐	☐	☐	☐	☐
lichamelijke geweld	☐	☐	☐	☐	☐
bedreiging met een wapen	☐	☐	☐	☐	☐
discriminatie	☐	☐	☐	☐	☐
seksueel geweld (met kijken, woorden, aanraken)	☐	☐	☐	☐	☐

15. Ik maak het voor anderen onveilig op school:	Zeer oneens	Oneens	eens noch oneens	Eens	Zeer eens
om erbij te horen (stoer)	☐	☐	☐	☐	☐

omdat ik door mijn vrienden wordt
gedwongen

uit verveling

omdat ik zelf gepest word

**16. Wanneer er een onveilige situatie
is op school dan meld ik dat bij:**

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal	Altijd
--	--------------	---------------------	-------------	----------------	---------------

een klasgenoot	☐	☐	☐	☐	☐
----------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

mijn mentor	☐	☐	☐	☐	☐
-------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

een docent	☐	☐	☐	☐	☐
------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

een teamleider	☐	☐	☐	☐	☐
----------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

een counselor	☐	☐	☐	☐	☐
---------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

een vertrouwenspersoon	☐	☐	☐	☐	☐
------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

de vestigingsdirectie	☐	☐	☐	☐	☐
de vestigingsdirectie	☐	☐	☐	☐	☐

ik doe er niks mee	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ik durf er niks mee te doen	☐	☐	☐	☐	☐
-----------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

**17. Wat doe je wanneer jij je onveilig voelt op school? Ik vertel mijn verhaal aan:
(meerdere antwoorden mogelijk)**

een klasgenoot	☐
----------------	--------------------------

mijn mentor	☐
-------------	--------------------------

een docent	☐
------------	--------------------------

de teamleider	☐
---------------	--------------------------

de counselor	☐
--------------	--------------------------

de vertrouwenspersoon	☐
-----------------------	--------------------------

de vestigingsdirectie	☐
-----------------------	--------------------------

ik doe er niks mee	☐
--------------------	--------------------------

ik durf er niks mee te doen	☐
-----------------------------	--------------------------

18. Ik vind dat ieder zich binnen en buiten school veilig moet kunnen voelen. Daarom houd ik me aan de 10 leefregels. Geef bij elke leefregel aan in hoeverre je hier aan houdt.

	Nooit	Meestal niet	Soms	Meestal wel	Altijd
We houden ons aan de schoolregels.	☐	☐	☐	☐	☐
We zorgen ervoor dat iedereen zich op school veilig en prettig kan voelen.	☐	☐	☐	☐	☐
Leerlingen en personeel gaan in respect met elkaar om.	☐	☐	☐	☐	☐
We respecteren onze onderlinge verschillen en niemand wordt gepest of gediscrimineerd.	☐	☐	☐	☐	☐
We helpen elkaar zo goed we kunnen.	☐	☐	☐	☐	☐
We zijn samen verantwoordelijk voor een schone school.	☐	☐	☐	☐	☐
We gedragen ons altijd fatsoenlijk en helpen elkaar daaraan te denken.	☐	☐	☐	☐	☐
We durven ons te verontschuldigen voor onze fouten.	☐	☐	☐	☐	☐
Op school doet iedereen zijn best.	☐	☐	☐	☐	☐
We leren niet voor de school maar voor het leven.	☐	☐	☐	☐	☐

Bedankt voor je medewerking!

Bijlage III. Vragenlijst ouders

Oudergegevens

Veiligheid op school is belangrijk. Wanneer uw kind gepest wordt of met groter geweld te maken heeft, kan hij/zij zich onveilig gaan voelen. Wij willen graag weten hoe u de veiligheid beoordeelt van de school van uw kind. Daarom willen we u graag een korte vragenlijst laten invullen. De vragen gaan over de veiligheidssituatie op de school van uw kind.

Bij de beantwoording van deze vragenlijst blijven u persoonlijke gegevens anoniem. Toch zouden wij graag een aantal algemene gegevens van u willen weten:

1. Wat is uw geslacht?

- Man
 Vrouw

2. Wat is uw geboorteland?

3. Tot welke etnische groep rekent u zich?

- Nederlands
 Turks
 Suryoyo (Aramees, Assyrisch)
 Antilliaans/Arubaans
 Surinaams
 Marokkaans
 Afghaans
 Chinees
 Anders, nl _____

4. Hoeveel kinderen heeft u op deze school?

- 1
 2
 3
 Anders, namelijk _____

5. Wilt u aangeven het geslacht en het aantal van uw kind of kinderen die u op deze school heeft?

- jongen aantal _____
 meisje aantal _____

Enquête Veilige School

6. Kunt u bij de volgende keuzemogelijkheden aangeven in hoeverre ze van toepassing waren op de keuze voor deze school? Meerdere antwoorden mogelijk.

Bereikbaarheid

- Locatie
- Veiligheid
- Reputatie
- Samenstelling van de school
- Anders, namelijk _____

7. Hoe vaak heeft u het afgelopen jaar contact gehad met school?

- Geen contact
- Eén keer contact
- Aantal keer
- Vaak

8. De school vindt het van groot belang dat er goede contacten bestaan tussen ouders en school. Daarom worden jaarlijks verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Kunt u aangeven bij de onderstaande activiteiten of u hier aan heeft deelgenomen en hoe vaak. Meerdere antwoorden mogelijk.

	Aantal
Contactavonden met vakleraren en mentoren n.a.v. de rapporten	☐ _____
Voorlichtingsavonden over o.a. pakket- en/of profielkeuze en het schoolonderzoek.	☐ _____
Voorlichting over onderwijsontwikkelingen	☐ _____
Koffieavonden voor ouders van een klas. Algemene zaken en eventuele problemen van de klas worden besproken	☐ _____
Algemene ouderavond	☐ _____
Anders, namelijk	☐ _____

9. Indien u contact heeft gehad met school, kunt u dan aangeven met wie, en welke functie die persoon bekleedt op de school? Meerdere antwoorden mogelijk.

- mentor
- docent
- teamleider

counselor

vertrouwenspersoon

vestigingsdirectie

Anders:

—

10. Is uw kind (of kinderen) het afgelopen schooljaar slachtoffer geweest van een of meerdere onveilige situaties op en rondom de school? Kunt u bij de volgende incidenten aankruisen of dit het geval is geweest. Meerdere antwoorden mogelijk.

Hij/zij is uitgescholden

Hij/zij is bedreigd met woorden

Zijn/haar spullen zijn kapot
gemaakt/gestolen

Hij/zij wordt buitengesloten

Hij/zij wordt gepest

Hij/zij wordt geslagen, geschopt
(lichamelijke geweld)

Hij/zij is bedreigd met een wapen

Hij/zij is seksueel geïntimideerd
(aanraken en woorden)

Hij/zij is lastig gevallen door
hangjongeren

Hij/zij is benaderd door loverboys

Niet van toepassing

Anders, namelijk:

—

11. Heeft u, indien uw kind slachtoffer is geweest van één van bovenstaande voorvallen, contact opgenomen met de school. Zo, ja met wie heeft u hierover contact opgenomen?

Nee

Ja, ik heb contact opgenomen met _____

Niet van toepassing

12. Heeft het contact met de school geleid tot de gewenste resultaat? Kunt u dit motiveren?

Ja, want

Nee, omdat _____

Niet van toepassing

13. Bent u van mening dat de school haar best doet om de veiligheid van uw kind(eren) te waarborgen? Kunt u dit motiveren?

Ja, want

Nee, omdat _____

Weet niet/geen mening

14. Indien u een cijfer mag geven aan de veiligheid van de school. Welk cijfer zou u geven op een schaal van 1 - 10? Waarbij 1 staat voor zeer onveilig en 10 voor zeer veilig. Kunt u beargumenteren waarom u dit cijfer aan de school toekent?

Ik geef de school het volgende cijfer ____, omdat _____

15. Zijn er zaken binnen en rondom de school waar u zich in het bijzonder zorgen over maakt m.b.t. veiligheid?

16. Heeft u naar aanleiding van dit onderzoek enige opmerkingen of kritiek over de veiligheidssituatie van de school?

Hartelijke dank voor uw medewerking!